

Lietuvoje daugėja bankrotų

Vilnius, gruodžio 3 d. (BNS) – Lyginant šių metų pirmų trejų ketvirčių duomenis su praeitų metų atitinkamu laikotarpiu bankroto procesų skaičius išaugo 51,6 proc.

Per 2008 m. sausio – rugsėjo mėn. bankrotas paskelbtas 649 įmonėms. Šis skaičius jau viršijo pernykštį visų metų rodiklį.

Ūkio ministerijos parengtoje apžvalgoje nurodoma, kad 2008 m. daugiausiai bankrutavo prekybos (31,1 proc.) ir apdirbamosios gamybos įmonės (26,2 proc.). Skelbiama, kad prekybos srityje didmeninių ir mažmeninių įmonių bankrutuoja beveik po lygiai.

Apdirbamosios gamybos srityje dažniausiai bankrutavo maisto produktų gamybos, medienos gamybos bei tekstilės gaminių gamybos ir drabužių siuvimo įmonės. Bankrotų skaičius beveik nepakilo žemės ūkio, medžioklės ir miškininkystės įmonėse.

Beveik dvigubai daugiau bankrotų paskelbta nekilnojamojo turto ir nuomos įmonėse. Žymiai daugiau bankrotų skelbiama viešbučių ir restoranų sektoriuje (83,3 proc.). 2008 m. pirmų trečdalių duomenimis, dažniausiai bankrutavo įvairia paslaugų veikla užsiimančios įmonės.

Daugiausiai bankrotų paskelbta didžiosiose šalies apskrityse: Vilniaus apsk. bankrutavo 151 įmonė (23,3 proc.), Kauno apskrityje – 123 įmonės (19 proc.), Šiaulių – 111 įmonės (17,1 proc.), Klaipėdoje – 100 įmonių (15,4 proc.). Bankrutuojančių įmonių padvigubėjo Utenos ir Šiaulių apskrityse.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. Žaismingas aktorės žodis NY lietuviams. Detroit paminėjo Lietuvos kariuomenės 90-tąją sukaktį (p. 2)
- Prunskienė apie susižavėjimą diržų susiveržimo politika (p. 3, 8)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- Visas pasaulis džiaugiasi Barack Obama (p. 5, 9)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Mūsų stalui. Spanguolės (p. 8)
- Pinklės (5) (p. 9)
- V. Beliajui – 100 (II) (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.72 LT
1 EUR — 3.45 LT

ES atnaujino derybas su Rusija

Briuselis, gruodžio 3 d. (AFP/BNS) – Europos Sąjunga (ES) antradienį atnaujino svarbias partnerystės derybas su Rusija, kurių tikslas yra ekonominių ir diplomatinių ryšių stiprinimas ir kurios buvo sustabdytos prieš tris mėnesius, po konflikto Gruzijoje.

Pagrindinis Europos Komisijos (EK) derybininkas Eneko Landaburu Briuselyje, žurnalistams nedalyvaujant, dvi valandas kalbėjosi su Rusijos ambasadoriumi ES Vladimir Čižov ir atnaujino derybas, kurios buvo sustabdytos rugsėjo 1 d., protestuojant prieš Maskvos veiksmus Gruzijoje. Tas karas dar ilgai temdys šias derybas.

Per šias derybas siekiama suformuluoti visas sritis apimančias gaires ES ir Rusijos diplomatiniams bei verslo ryšiams, taip pat – užtikrinti nenutrūkstamą Rusijos naftos ir gamtinių dujų tiekimą.

„Su tam tikru detalumu aptarėme būsimo susitarimo struktūrą ir nustatėme kitus žingsnius“, – po derybų Rusijos naujienų agentūrai „RIA-Novosti“ sakė V. Čižov.

Pagrindinis Europos Komisijos derybininkas Eneko Landaburu mano, kad derybų metu teks susidurti su problemomis ekonomikos srityje. SCANPIX nuotr.

E. Landaburu susitikimo rezultatų nekomentavo, kito susitikimo data nebuvo paskelbta. „Tai priklausoma nuo abiejų šalių valios“, – sakė jis ir pridūrė, jog tikisi susitikimus su V. Čižov rengti kas 6 ar 8 savaites.

ES derybininkui konfliktas Gruzijoje ir Rusijos sprendimas pripažinti Pietų Osetijos ir Abchazijos nepriklausomybę nebus kliūtis, nes šiuos klausimus Maskva ir Tbilisis aptars

per atskiras derybas Ženevoje. E. Landaburu mano, kad susidurs su problemomis ekonomikos srityje, ypač – dėl patikimo energijos išteklių tiekimo iš Rusijos.

Tačiau ES derybininkas tvirtino, kad derybų atnaujinimas nėra santykių su Maskva normalizavimas, nes lieka didelių nesutarimų dėl Gruzijos, kuri turi ambicijų įstoti į ES ir NATO.

Aptarta humanitarinių ir socialinių mokslų padėtis

Vilnius, gruodžio 3 d. (ELTA) – Humanitarinių ir socialinių mokslų padėtis Lietuvoje yra kritinė ir daro per mažai įtakos visuomenėje vykstantiems procesams bei viešajam gyvenimui, įsitikinę šalies mokslininkai.

Tokią nuomonę susitikime su prezidentu Valdu Adamkumi išsakė naujos sudėties Lietuvos mokslo tarybos (LMT) nariai. Jie pažymėjo,

kad nuo universitetinių studijų kokybės tiesiogiai priklauso ir Lietuvos mokslo ateitis.

Šalies vadovo teigimu, mokslininkų bendruomenės atstovai turėtų aktyviau siūlyti geriausiai Lietuvos interesus atitinkančius humanitarinių bei socialinių mokslų uždavinius, kurie padėtų geriau susipažinti su dabartinės visuomenės problemomis.

V. Adamkaus nuomone, Lietuvoje taip pat turi būti vykdoma aiški lituanistinių studijų politika, kuri leistų plėtoti pasaulinio lygio lituanistinius tyrimus ir studijas. Prezidentas su LMT nariais aptarė mokslo konkurso finansavimo problemas. Valstybės vadovas palinkėjo, kad LMT taptų svarbiu mokslo ir studijų pertvarkos įgyvendintoju.

Vyriausybės programa jau suderinta

Valdančiosios koalicijos partnerių suderinta būsimosios Vyriausybės programa šią savaitę turėtų būti patvirtinta Seime. ELTOS nuotr.

Vilnius, gruodžio 3 d. (ELTA) – Valdančiosios koalicijos partneriai baigė derinti būsimosios Vyriausybės programą. Apie tai po trečiadienį vykusių derybų žurnalistams pranešė paskirtasis premjeras Andrius Kubilius.

„Programa baigta, kūrybingai, rezultatyviai dirbome. Turiu pasiūlyti, kad, ko gero, tai vienas iš

pirmųjų atvejų Lietuvos politikos istorijoje, kai, buriant tikrą koaliciją, susitarta dėl labai rimtų programinių įsipareigojimų, pradedant nuo krizės įveikimo plano ir dar 95 puslapių programinių nuostatų. Jos baigtos derinti ir tiesiog reikia tik suvesti pataisas. Darbas iš esmės yra baigtas“, – sakė A. Kubilius.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-03-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

NEW YORK, NY

Žaismingas aktorės D. Michelevičiūtės žodis NY lietuviams

Dalia Michelevičiūtė

JURGITA RAŠKEVIČIŪTĖ

Dalia Michelevičiūtė – Lietuvos Nacionalinio Dramos teatro aktorė šių metų lapkričio mėnesį žaismingą ir kūrybingą lietuvišką žodį skelbė New Yorko lietuviams. Lenkų poetės Vyslavos Šimborskos (Wisława Szymborska) eiles aktorė deklamavo su nepaprasta energija ir išijautimu. Anot jos, poezija – tai perlai, kurių žmonės nėra laiko suprasti. Daugelis mano, jog tai nuobodu, todėl ji šiuos perlus nori pateikti kitokia forma, ne senamadiškai, bet taip, kad žmonės pamatytų ir suprastų, jog eilėse atsispindi esminiai egzistenciniai dalykai.

Anot Michelevičiūtės, poetė V. Šimborska yra viena jos mylimiausių autorių, kadangi jos eilėse gali įžvelgti metaforiškai perteiktą tikrovę. Aktorė neneigia lietuvių poezijos, priešingai, tokie poetai kaip A. A. Jonynas, M. Martinaitis, S. Geda jai labai patinka, tačiau visada gražu ir malonu, kai į svečius atkeliauja kažkas iš užsienio. „Per amžius, – pasak Dalios, – Vilnius buvo kosmopolitinis miestas – juk pagaliau visi esame maišyto kraujo.“ Be to, ji jaučia didžiulę pagarbą ir padėką latvių režisieriui Mari Martinson, kuris paaukojo ne tik savo laiką, bet ir nemažai lėšų filmo „Loss“ (Prarasti žmonės) statymui, kuriame filmavosi ir pati aktorė. Dalios teigimu, šis filmas sumušė visus rekordus, tapo pats žiūromiausias. „Kai darai filmą, norisi užkabinti aktualias temas. Galbūt jos ir

skaudžios, bet tai atspindi tikrovę, tai, kas iš tiesų vyksta gyvenime“, – tvirtino aktorė, vis dar džiaugdama si, jog gali bendradarbiauti su kaimyninėmis šalimis.

Žaismingoje ir jaukioje Dalios kūrybos popietėje buvo nedaug žmonių. Galbūt nežinojo, galbūt nenorėjo, o gal negalėjo. Tačiau reikia pasidžiaugti tais, kurie atvyko, kadangi plojimai ir klausimų gausa netilo visą popietę. Akivaizdu, jog savo nepaprasta energija ir meile tam, ką ji daro, Dalia užbūrė visus čia susirinkusius. Įdomiausia tai, jog aktorė turi atsakymą į kiekvieną klausimą, nesvarbu, ar jis būtų apie meną, teatrą, televiziją ar politiką. Paklausta, kokią įtaką, jos nuomone, televizija daro menui, ji atsakė: „Šiais laikais visa spauda yra bulvarinė, kiekvienas apie viską turi savo asmeninę nuomonę. Džiaugiuos, jog dar yra tokie leidiniai kaip ‘Šiaurės Atėnai’ ir ‘Verslo žinios’. Labiausiai ją liūdina tai, jog mus pasiekia iškreiptos žinios, objektyvi informacija yra daugiau komercinė, o šių laikų televizija – tai maža dėžutė, tuštybių mugė.“ Atrodo, jog su tokiu aktorės teiginiu sutiko daugelis dalyvių, kurie su dar didesne aistra žėrė klausimus lyg iš gausybės rago.

Kaip atsiranda ryšys tarp eilėraščio ir skaitytojo? Kada pajuntate, kad šį eilėraštį norite skaityti, norite deklamuoti, norite juo gyventi? – nenurimo žiūrovai. Anot aktorės, „yra geri ir blogi tekstai, aš stengiuosi rinktis tik gerus. Kai pradedi juos skaityti, jie paliečia tavo tarsi asmenį. Ateina kaip didžiulis srautas, kai nežinai, kas pradeda darytis, užgauna emociškai“.

Nuostabu tai, jog šios aktorės ir šokėjos energija, atrodo, niekada neišsenka. Neseniai kartu su jaunais talentingais žmonėmis ji sukūrė grupę, kurią pavadino „Baba“. Kaip pati Dalia teigia, „tai savotiškas švedų grupės ‘Abba’ perdirbinys“. Grupė susideda iš keturių narių: vokalistės Evelinos Sašenko, būgni-

ninko Andriaus Kairio, Dalios šokių partnerio „Eurovizijoje“ Sergejaus Jerpylovo ir, žinoma, pačios aktorės. Anot jos, tarp muzikos ir žodžių vyksta tikras dialogas. Susikūrusios grupės tikslas – perteikti poeziją, suderinant muziką, šoki, garsą ir žodį. Dalia tikisi, kad kitą kartą į JAV atvyks jau ne viena, o su savo grupe „Baba“, kad galėtų įdomiau ir žaismingiau perteikti lietuvišką kūrybą.

Dalia Michelevičiūtė – įdomi, žaisminga, aktyvi ir energinga asmenybė, kuri gyvena bėgančio laiko ritmu. Aktorės teigimu, ji niekada nesigailėjo ir nesigaili, kad pasirinko aktorės karjerą. „Teatras reikalauja nemažai, daug ką tenka sudėti ne tik į galvą, bet ir į širdį, tačiau tai yra mano gyvenimas, mano ritmas“. Į jį Dalia įsiliesia visu kūnu ir siela.

„DRAUGAS“ — vienintelis lietuviškas dienraštis už Lietuvos ribų. Vienintelis lietuviškas laikraštis, kuris kasdien pasiekia JAV lietuvių visuomenę. www.draugas.org

DRAUGAS (USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)
Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00 • 3 mėn. \$100.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu
Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu
Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė redakcija@draugas.org
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Aldona Žemaitytė aldaze@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

DETROIT, MI

Detroit lietuviai iškilmingai paminėjo 90–ąją Lietuvos kariuomenės sukaktį

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

„O skambink per amžius vaikams Lietuvos, Tas laisvės nevertas, kas negina jos...“

Kariuomenė yra viena pagrindinių valstybės pamatų dalis ir atrama valstybei išlikti. Minėdami Lietuvos kariuomenės sukaktį, turime didžiulis jausmus ir suprasti, kad stipri kariuomenė reiškia stiprų kraštą.

Sekmadienį, lapkričio 30 d., Šv. Antano parapijos patalpose buvo paminėta Lietuvos kariuomenės atkūrimo 90-toji sukaktis. Praeitą sekmadienį, lapkričio 23 d., šv. Mišios buvo aukojamos už žuvusius savanorius, karius, partizanus, šaulius. Mišias užprašė ramovėnai, šauliai, birutietės bei Dariaus ir Girėno klubas. Lapkričio 30 d. minėjime dalyvavo organizacijos su vėliavomis. Skaitinius skaitė klebonas kun. ir Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje vyriausias kapelionas Alfonsas Babonas, jis pasakė ir šventei skirtą pamokslą.

Sukakties minėjime dalyvavo gražus būrys žmonių, nors jų galėjo būti ir daugiau. Gaila, kad pasitaikė žvabrus oras, gal dėl to kai kurie ne-

dalyvavo. Salę puošė Mykolo Abariaus specialiai padarytas plakatas su užrašu: „Jūs savo gyvybę aukojot Lietuvai.“ Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje vadas ir ramovėnų pirmininkas Abarius atidarė minėjimą, dėkodamas visiems už dalyvavimą.

Kun. Babonas sukalbėjo invokaciją. Po to vyko kovose dėl Lietuvos laisvės žuvusiųjų pagerbimas.

Patriotišką, uždegančią kalbą pasakė Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje vadas. Išgirdome įdomią ir turiningą paskaitą apie Lietuvos kariuomenę. 1918 m. lapkričio 23 d. yra oficiali Lietuvos kariuomenės įkūrimo diena, nes tą dieną buvo išleistas pirmasis Lietuvos kariuomenės įsakymas. Tuo metu kariuomenėje buvo apie 100 karininkų ir karo valdininkų bei 50 savanorių kareivių. Kariuomenė buvo organizuojama skubiai. Lapkričio 24 d. Vokietijos vyriausybė oficialiai pareiškė sutinkanti, kad Lietuvos kariuomenė būtų organizuota. Prelegentas apibūdino praeities kovas prieš lenkus ir bermontininkus, kurias laimėjo Lietuvos kariuomenė. Už jūsų gyvybės aukas mes gerbiame Jus ir lenkiame galvas – sakė Abarius.

Šiandien Lietuvos kariuomenę sudaro dešimt rinktinių. Kiekvienoje

apskirtyje yra po vieną rinktinę, kurią sudaro apie 10,000 karių. Dabar į Lietuvos kariuomenę imama 18 proc. šauktinių, kas sudaro apie 2,000 karių. Šiuo metu šauktinių karių nesiunčia misijoms į užsienį. Šiandien kariai yra paruošti gerai ir prilygsta Vakarų Europos kariams. Lietuvos kariai savo drąsa ir ištvermingumu pasižymi Irake ir Afganistane. Būdami išeivijos šauliai mes gerbiame ir didžiuojamės dabartine kariuomene. Lietuvos kariai yra narsūs ir pasiruošę ginti kraštą. Prelegentas paragino didžiulis Lietuvai ir garsinti jos vardą. Paskaitininkas pateikė daug konkrečių duomenų apie Lietuvos šaulius ir kariuomenę, tad jo buvo labai įdomu pasiklausyti.

Maloniai ir skaniai svečius vaišino garbės šaulė Onutė Abarienė.

Rengėjų vardu vadas Abarius padėjo kun. Babonui už aukotas šv. Mišias, pamokslą ir invokaciją, Onutei Abarienei už parūpintas vaišes ir šios šventės dalyviams už dalyvavimą. Minėjimas užbaigtas visų dalyvių sugiedotu Lietuvos himnu.

Šventė buvo gerai organizuota ir sklandžiai vyko. Po šventės vyko malonus pabendravimas. Dalyviai skirstėsi kupini šventinės nuotaikos.

K. PRUNSKIENĖ APIE SUSIŽAVĖJIMĄ DIRŽŲ SUSIVERŽIMO POLITIKA

DALIA CIDZIKAITĖ

Š. m. lapkričio 26–30 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemont vykusiame XIV Mokslo ir kūrybos simpoziume su pranešimais dalyvavo nemažas būrys aukštų Lietuvos Respublikos valdžios pareigūnų, tarp jų – ir LR Žemės ūkio reikalų ministrė Kazimira Danutė Prunskienė. Tai greičiausiai paskutinė Prunskienės, kaip šios kadencijos LR Žemės ūkio ministrės, išvyka į užsienį — po š. m. rudenį įvykusių rinkimų į LR Seimą, daugumą balsų gavus centro ir dešinės partijoms, netrukus bus sudaryta ir nauja LR Vyriausybė, kurios vadovu Lietuvos Seimas jau patvirtino Tėvynės sąjungos–Lietuvos krikščionių demokratų partijos pirmininką Andrių Kubilių. Apie naują politinę padėtį Seime, naujos Vyriausybės išsūkius ir prieš keletą dienų jos paskelbtą strategiją finansinei krizei įveikti kalbėjome su žemės ūkio ministre **K. D. Prunskiene**.

Kazimira Danutė Prunskienė
Jono Kuprio nuotr.

— **Ką tik pasikeitė politinė sudėtis Lietuvos Respublikos Seime, į valdžią atėjo centro ir dešinės partijos, kaip vertinate šį pasikeitimą?**

— Politinio proceso raida, kai po kadencijos ar šiuo atveju po dviejų keičiasi politinių partijų sudėtis, yra normalus politinis reiškinys, žinoma, jei į jį normaliai ateinama. Prieš praeitos Seimo kadencijos pabaigą žiniasklaidoje buvo didelis, dažnai nepagrįstas puolimas ir neigiamas padėties vertinimas, kad viskas Lietuvoje yra labai blogai, nors ekonominiai rodikliai to nerodė. Pavyzdžiui, šiemet biudžeto augimas buvo didžiausias per LR nepriklausomybės laikotarpį ir viršijo 20 proc. Lietuvos ekonomika daugelį metų augo pakankamai greitai ir tik šiemet ji sulėtėjo, bet vis tiek buvo pasiektas geras rezultatas – bus tarp 3 ir 4 proc. Žinoma, kad pasaulinė finansinė krizė, ekonomikos recesija negali visiškai aplenkli Lietuvos, bet tą reikia priimti santūriai ir dalykiškai, be politinės propagandos. O jos buvo labai daug ir labai dažnai blogi gandai ir blogos pranašystės pasiteisina, nes jie buvo padaryti. Todėl manyčiau, kad ta politinių partijų kaita, naujos daugumos į Seimą atėjimas buvo susijęs su pakankamai dideliu žiniasklaidos įsikišimu, tai įvyko ne be partijų įtakos, sukuriant labai neigiamą požiūrį

į padėtį ir paskatinant rinkti tuos, kurie žadėjo viską daryti geriau.

— **Kokia Jūsų nuomonė apie naujo premjero Kubiliaus pareiškimą dėl naujos Vyriausybės strategijos, ko reikėtų tikėtis?**

— Tai, ką mes išgirdome iš naujo premjero ir jo koalicijos (esu parašiusi apie tai vertinimą Delfi.lt ir Bernardinai.lt), toks vienpusiškas padėties vertinimas ir išeičių ieškojimas tik per finansų ir biudžeto sistemą nėra veiksmingas. Net nėra išmintingas. Apskritai pasaulyje pastebiu tendenciją pasaulio sistemą sanuoti per pačią finansų sistemą, tuo tarpu ji yra neatskiriamai susijusi su gamyba, paslaugomis, su pačia ekonomikos baze, su struktūriniais procesais, su išteklių panaudojimu, rinkodara. Ir tokioje šalyje kaip Lietuva, kuri pastaraisiais metais daug investavo į įvairias naujas gamybas, tarp jų – ir į kaimą, maisto sektorių, ir užsitikrino augantį eksportą — per ketverius metus jis išaugo daugiau kaip 3 kartus, nuo beveik 3 mlrd. ir šiemet sudarys 8,5 mlrd. litų — kai kurių investicijų, paramos į gyvą ir konkurencingą sektorių mažinimas reikštų gero rezultato praradimą: žmonių užimtumą, biudžeto ir žmonių pajamas. Toks aritmetiškas, kaip dabar visi vertina, mokesčių sistemos tvarkymas, įvykęs beveik neplanuotai, susėdus kelioms partijoms (o Vakarų pasaulis tokiais atvejais daro didelius tyrimus, kiekvieną procentą lygina), kai kuriuose sektoriuose, ypač žemės ūkio, sukels labai daug neigiamų pokyčių, būtent juos ir ketina daryti ši nauja Vyriausybė.

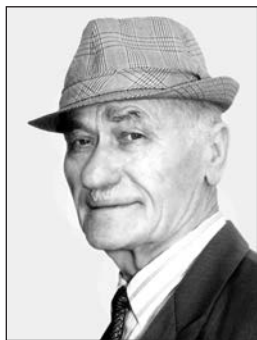
— **Tad kokios Jūsų prognozės?**

— Manau, kad ši Vyriausybė sukels ir jau sukėlė nemažą įtampą. Nepamenu, kad būtų taip buvę, jog dar nespėjus Vyriausybei pradėti dirbti taip stipriai didėtų nepasitenkinimas ir beveik nebūtų teigiamų vertinimų. Verslas mato, kad pridėtinės vertės mokesčio (PVM) padidinimas 2 proc. yra didelis dalykas, ypač tose srityse, kurios turėjo lengvatinių PVM. Lenkijoje PVM maistui yra tarp 3 ir 7 proc., taigi vidurkis nesiekia 5 proc., ir vietoj to, kad išlaikytų tą lengvatą, premjeras pasiryžęs eiti iki 20 proc., o tai yra 15 proc. žingsnis. Tai stresas, šokas tiems sektoriams. Čia galima įžvelgti susižavėjimą diržų susiveržimo politika. Aišku, diržų susiveržimas būtinas ten, kur jis nėra susijęs su investicijomis, ten, kur yra ne produktyvios išlaidos. Yra sričių, kur galima taupyti. Ir aš gavau barti, kodėl aš čia (į XIV Mokslo ir kūrybos simpoziumą — D. C.) atvažiavau — neva išleisti ministerijos lėšų. Bet iš tikrųjų yra dalykų, kurių nepadaręs ilgus metus galėsi esi. Tai nėra tai, kuo galiu didžiulotis — neatvažiavau į simpoziumą, sutaupiau valstybei pinigų, užveržiant gyvybingus ūkio daigus, juos užgniauziant, neleidžiant jiems suvešėti, atlyginant krizės pasekmes. Turi būti kompensaciniai mechanizmai, priemonės. Turi būti rinkų išsaugojimas, o ne konkurencingumo mažinimas dėl finansinės sistemos vidinių pertvarkymų.

Nukelta į 8 psl.

Penkioliktosios Vyriausybės kontūrai

EDMUNDAS SIMANAITIS

Naujai išrinkto Lietuvos Respublikos Seimo patvirtinto naujo premjero Andriaus Kubiliaus Vyriausybė netrukus bus suburta. Žiniasklaida jau plačiu frontu už visą Gedimino Kirkilo Vyriausybės palikimo taisytiną dalį išsijuosusi kritikuoja ir aršiai peikia Vyriausybės vadovo ir koalicijos skelbiamas pastangas taisyti padėtį. Niekam nekyla abejonių, kad krizę reikia įveikti.

Organizacinės veiklos fazė etapais sėkmingai užbaigta. Pasirašyta koalicijos sutartis. Peikiančių ir piktai kritikuojančių sutartį nestinga. Bene taikliausiai šį posovietinės visuomenės reiškinį neseniai apibūdino gerai žinomas filosofas ir politikas Romualdas Ozolas lakoniška fraze: „Valdžia aš dar netikiu. Tauta tikiu.“ („XXI amžius“, 2008 m. lapkričio 12 d.). Taigi, tauta neklysta. Demokratijos sąlygomis visų rinkėjų balsai lygiaverčiai: akademiko ir kiemsargio, kompartijos CK nario ir paliegėlio, sugrįžusio po dvidešimties metų Gulago katorgos, vienuolio ir prasigėrusio sąvartyno gyventojų, pravardžiuojamo skoliniu „bomžas“. Neminėsiu kokiais būdais suinteresuotos partijos, grupės, spectarnybos išsigyja rinkėjų balsų. Neklystanti tauta išsirenka į Seimą savo atstovus, per kuriuos ji reiškia savo valią. Išrinktieji tautos atstovai po iškilmingos priesaikos Seime vienu akimoku tampa valdžios žmonėmis: Seimo nariais, kiek vėliau – ministrais, taigi ta pačia valdžia, kuria nei tikėti, nei pasitikėti, pasak filosofo, negalima.

Anksčiau minėto teiginio autorius pats yra buvęs valdžioje ir vaisingai darbavęsis Trečiosios Respublikos labui. Matyt, autorius linkęs reikšti nepasitikėjimą tik šiai valdžiai, į kurią tauta jam mandato jau nesuteikė. Žiniasklaida šį kartą sutartinai nelinkusi leisti naujajai Vyriausybei ramiai padirbėti šimtą dienų, parodyti, kaip sekasi įgyvendinti skelbtus programinius siekius. Rinkėjų valia neturint atraminės daugumos Seime, Kubiliui tenka rinktis mažiausią blogybę, tai ir buvo padaryta. Koalicija konstatavo, kad „daugelis makroekonominių rodiklių ir jų prognozės aki-vaizdžiai rodo, kad Lietuva atsidūrė ekonominėje krizėje ir dideliu greičiu smunka į recesiją“, kad „dėl nepagrįstai optimistinių makroekonominių prognozių, vietoj planuotų 2,7 proc. BVP gali išaugti iki daugiau kaip 4 proc. BVP (bendrasis vidaus produktas – Red.)“. Buvo įvertinta, kad „skolinimosi poreikis kartu su ankstesnių išipareigojimų refinansavimu, nesiimant jokių priemonių, 2009 m. išaugtų iki daugiau kaip 9 mlrd litų“. Teko padaryti neišvengiamą išvadą, kad „Valstybės finansų sistemos stabilizavimas yra būtina prielaida bendram makroekonominiam stabilumui užtikrinti“. To nesiėmus, Lietuva niekaip neišsirops iš duobės.

Koalicija parengė „Krizės įveikimo planą“, kuris turėtų tapti Vyriausybės programos dalimi. Suprantama, kad laikinų nepatogumų ir suvaržymų daliai gyventojų nepavyks išvengti. Nesunku nuspėti, kad ir „artimojo užsienio“ analitikams labai rūpi, kad Lietuvoje centro dešinioms jėgoms paėmus viršų, nesklandumų ir sumaišties vidaus politikoje būtų kuo daugiau.

Trečiosios Respublikos premjerų sekoje Kubilius išsiskiria itin nelengvu metu paėmęs Vyriausybės vairą. 1999 m. gebėjo valdinga ir griežtos ekonomikos politika išgelbėti valstybę nuo katastrofos. Įgyta patirtis duoda pagrindo tikėtis, kad ir dabar Vyriausybė gebės ištempti šalį iš krizės. Ypač svarbu bus išsaugoti koalicijos narių tarpusavio pasitikėjimą, gerbti ir vykdyti aptartus ir priimtus išipareigojimus.

Prezidentas Valdas Adamkus lapkričio 19 d. pokalbyje su Kubiliumi pabrėžė, kad „reikalavimai į aukštas valdžios pareigas pretenduojantiems asmenims išlieka tie patys. Tai – kompetencija, nepriekaištinga reputacija, administracinio darbo patirtis.“ Tai viena iš atsakingiausių Vyriausybės vadovo užduočių. Būsimam premjerui nebuvo pasirinkimo – teko atsižvelgti į rinkėjų valią – dirbti su tais, kurie išrinkti. Dalykinės kompetencijos trūkumą ir tam tikras kai kurių narių reputacijos dėmes teks išpirkti koordinuota veikla.

Valstybės vadovas tikisi, kad „sunkmetis bus suvaldytas ir neperaus į nuolatinę krizę“. Savaiame suprantama, kad teks įvertinti kiekvieno sprendimo poveikį gyventojų socialiniams poreikiams, o ypač labiausiai pažeidžiamai gyventojų daliai – pensininkams, smulkų verslą praktikuojantiems amatininkams. Koalicija numato diegti mokestinių kreditų sistemą, remiančią šeimą, pradedančias smulkų verslą. Tai tik darbų pradžios pradžia. Prezidento nuomone, reikėtų išvengti sprendimų, stabdančių jau pradėtas vykdyti reformas, pavyzdžiui, pensijų reformą.

Jau kuris laikas girdisi balsų, kad Krašto apsaugos sistemos reformą, ardančią sukurtas ir darniai veikusias struktūras, derėtų sustabdyti ir ją tęsti tik po to, kai bus iš esmės aptarti ir peržiūrėti jau vykstančios reformos padariniai. Savaiame suprantama, reforma turi atitikti Konstitucijos raidę ir dvasią. Reali galimybė pradėti taisyti reikalus švietimo, sveikatos, socialinėje ir kitose sferose mindžiukuoja prie vartų. Jie dar neatkelti.

Neturėtų būti pamiršti ir nueinančios Vyriausybės ženklūs darbai. Teks ir apie nueinančios Vyriausybės veiklos tęstinumą pagalvoti. Ateinančios Vyriausybės veiklos programoje, be abejonės, rasis Krizės įveikimo planas ir pertvarkų seka ateinantiems metams. Tad belieka palinkėti pamatuotos kantrybės ir sėkmės Kubiliui, o žiniasklaidai – daugiau objektyvumo.

„DRAUGO“

lietuviškai

Redaktorė *Laima Apanavičienė*
laimaa@hotmail.com

Martynas Vainilaitis

Sniego senis

Mes nulipdėm sniego senį,
Sniego senį – Besmegenį.

Na, o Senis Besmegenis –
Nesmagu, vaikai, be senės

Mes nulipdėm seniui senę,
Kaip ir senis – Besmegenę,

Na, o Senė Besmegenė
Sau anūkų užsimanė,

Mes papustėm delniukus
Ir nulipdėm anūkus.

Čikagos lituanistinės mokyklos mokinių kūryba

Karaliai viską gali...

Vieną rytą karalius Jonas važiavo savo karietoje. Vienas labai neturtingas žmogus paklausė jo, ar jis gali duoti truputį aukso jo šeimai pamaitinti. Karalius Jonas atsakė: „Ne!“ Tas neturtingas žmogus liūdnas nuėjo. Staiga Jonui pasirodė fėja, pavertė jį neturtingu ir paliepė jam atlikti gerus darbus, kad jis vėl taptų karaliumi.

Jonas išėjo ieškoti maisto. Prašė turtingo žmogaus. Žmogus atsakė: „Ne.“ Tada jis pamatė seną moterį, mėginančią pereiti gatvę. Jis padėjo jai. Jis daugiau nenorėjo valgyti. Tada pamatė labai sušalusį žmogų. Jis davė jam savo švarką. Vėliau jis vėl sutiko tą žmogų, kuris prašė aukso. Karalius davė jam savo aukso ir staiga vėl pavirto karaliumi. Karalius Jonas niekad daugiau nebebuvo gobšus.

Diana Satkauskaitė
4A skyrius

Dvasių diena

Vakar rytą aš atsibudau anksti, 6:30 val. ryte, nes man buvo labai linksma. Ar žinote kodėl? Ogi todėl, kad buvo Dvasių diena! Einant į mokyklą, ranka išlindo iš žemės ir pagriebė mano koją. Mokykloje visa klasė žiūrėjo filmą „Čarlis ir šokolado fabrikas“.

Po pietų, 12 valandą, mano mama pasiėmė mane iš mokyklos, apsivilkau kostiumą ir grįžau pirmą valandą į mokyklą, į kostiumų parodą. Po parado prasidėjo puota. Vakare, nuo penkių ašėjau rinkti saldinių, vilkėdama raganos kostiumą. Namų grįžau apie devintą valandą, pavargusi ir tuoj nuėjau miegoti.

Dana Šileikaitė
4A skyrius

Visi vaikučiai laukia Kalėdų. Ir kaip nelauksi? Tą stebuklingą naktį apsilanko Kalėdų senelis su dovanomis. O štai pas mažiausius Čikagos lituanistinės mokyklos mokinius per praėjusias Kalėdas apsilankė ne tik Kalėdų senelis, bet ir Kalėdų bobutė, kuri vaikams papasakojo labai daug pasakų ir pamokė juos įvairiausių žaidimų.

Pasiklausę pasakų ir pažaidę žaidimus, vaikai Kalėdų seneliui ir Bobutei parodė savo kalėdinį vaidinimą ir buvo apdovanoti dovanėlėmis.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Dėmesio! Kalėdinės dovanėlės konkursas!

Mieli skaitytojai, artėja Kalėdos ir Naujieji Metai. Visi laukiame dovanų. Bet ar žinote, kad pačios maloniausios dovanos tos, kurios pačių rankomis padarytos? Gal tai yra todėl, kad tokias dovanėles sušildo žmogaus rankų šiluma. Ir visai nesvarbu – didelė ar maža ta dovana, svarbu, kad tokioje dovanėlėje įdėta Jūsų širdies dalelė. O ir pinigų dovanėlei daug nereikia – namuose visada atsiras popieriaus, spalvotų pieštukų, dažų, klijų, medžiagos skiaučių ir t. t.

Redakcija skelbia konkursą „Kalė-

dinė dovanėlė“. Prašome parašyti, kokias dovanėles Jūs ruošiate savo broliukams, sesutėms, tėveliams ir draugams. Gal turite įdomių sumanymų? Pasidalinkite jais su mūsų skaitytojais. Iki gruodžio 25 d. atsiųskite aprašymą, kaip ir kokią dovanėlę Jūs padarysite savo rankomis. Kartu atsiųskite Jūsų padarytos dovanėlės piešinį arba nuotrauką.

Po Naujųjų metų paskelbsime šio konkurso nugalėtojus.

Redaktorė

Žiburėlio Montessori mokyklos išvyka

Montessori mokyklėlės „Žiburėlis“ mokinukai išvykoje į moliūgų ūkį.
Mary Kriaučiūnienės nuotr.

ELYTĖ MAURUKIENĖ

Buvo apsiniaukusi rudens diena, bet debesys nesumažino „Žiburėlio“ mokinukų nuotaikų. Trečiadienio rytą, spalio 15 d., Montessori mokyklos „Žiburėlis“ mokytojos, mokiniai ir jų tėveliai bei seneliai išvyko į Bengston's Farm moliūgų ūkį, Homer Glen, IL. Susirinko vaikučiai mašinų aikštėje ir vos galėjo sulaikyti džiaugsmą. Linksmi kalbėjosi tarpusavyje, pasakojo jaunesniesiems ką pamatys ūkyje. Tamsūs debesys dengė dangų. Narsiems mokinukams lietus buvo nebaisus, nes jie turėjo lietpalčius ir skėčius.

Įėję pro vartus visi vaikučiai linksmi dairėsi. Visur kur žiūri – krūvos visokių spalvų ir formų moliūgų. Vienoje pusėje, grojant smagiai muzikai, šoko griaučiai. Kitoje pusėje matėsi meniškai išdrožinėti didžiuliai moliūgai. Tėveliai susodino visus mokinukus prie moliūgų krūvos bendrai nuotraukai. Nusifotografavę mokiniai pasklido po visą ūkį.

Ūkyje buvo daug pramogų. Vieni vaikai bėgo pasivažinėti traukinuku, kiti bėgo pamatyti ir paglostyti gyvuliukų. Jie glostė ir maitino ožkas, avis, arkliukus, karves. Jie stebėjo kiaules, triušius, vištas, gaidžius, lamas, galėjo pajodinėti ant arkliukų. Laukdami eilės išsirinko koks arklys jiems geriausiai patinka. Su draugais sprendė, kas koku arkliuku jodinės.

Viską apžiūrėję mokinukai su šeimomis susirinko stebėti kiaulių lenktynių. Visi garsiai ragino kiaules, kad jos kuo greičiau bėgtų. Baigiantis lenktynėms pradėjo lynoti. Visi išsitraukė skėčius. Lietutis nuotaikos

nesugadino, mat vaikučiai buvo labai užsiėmę – važinėjo traktoriaus traukiamu vežimu, pilnu šiaudų, drąsesni aplankė babisų namą, kuriame visokie baisuokliai gąsdino. Kiti aplankė „fun house“, kuriame smagiai šoko ir dainavo mechaninės lėlės. Tuo tarpu lauke dar smarkiau pradėjo lyti.

Po tokių užsiėmimų buvo laikas papietauti. Visi „Žiburėlio“ mokiniai susirinko po pastogę. Smagiai vaikučiai valgė savo pietukus, viens kitam aiškindami, ką matė ir veikė. Kol pietavo, ir lietus praėjo.

Po pietų vaikai norėjo dar pasidairyti fermoje, bet ir vėl pradėjo lyti. Šį kartą lijo smarkiau, net lietpalčiai ir skėčiai iškylautojų negalėjo apsaugoti nuo lietaus. Be to, buvo laikas važiuoti namo. Prieš važiuojant kiekvienam mokinukui reikėjo išsirinkti moliūgą ir parsivežti į mokyklą.

Kitą dieną mokykloje „Žiburėlio“ mokiniai gražiai papuošė moliūgus ir parsinešė papuoštus juos namo, kad visa šeima galėtų jais pasidžiaugti.

Montessori mokykla „Žiburėlis“ veikia Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL. Į mokyklą priimami 3–6 metų vaikai. Dar turime vietų popietinėje pamainoje 2008–2009 mokslo metams. Atvirų durų diena vyks šeštadienį, kovo 7 d., nuo 9 val. r. iki 11 val. r. Galėsite susipažinti su direktore, apžiūrėti klases bei užpildyti registracijos anketas.

Norinčius gauti daugiau informacijos kviečiame aplankyti tinklalapyje www.ziburelis.org arba paskambinti tel.: 630-257-8891.

Indijos sostinėje New Delhi „Oberoi“ viešbutyje straipsnio autorę su gėlių puokšte sveikina su Obamos išrinkimu į prezidentus bei jos į Indiją atvykimo proga indas (k.), iš savo įstaigos išnuomavęs lengvą automobilį „Ambassador“; už nugaros – straipsnio autorės dukraitė Elise (Petrulytė), dešinėje vairuotojas Prem (hindi kalboje reiškia „meilė“). Indijoje motinos ir močiutės yra laikomos didžiausioje pagarboje.

„NEGRAS, PASIŪSTAS AMERIKON IŠGELBĖTOJU!“

Viso pasaulio žmonės džiaugiasi Barack Obama

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Tik ką grįžome iš Indijos – nepamiršamos, beveik trijų savaičių, nuostabiai apšviečiančios kelionės. Išvykome istoriniu laiku – JAV prezidento rinkimo dienos išvakarėse.

Išskridome iš Čikagos O'Hare oro uosto „British Airways“ lapkričio 3 d., pirmadienį, 9:45 val. v. ir po 19 valandų (su trijų valandų „poilsiu“ Londono Heathrow oro uoste) lapkričio 5 d., trečiadienį, 5 val. ryto atskridome į Indijos sostinę New Delhi. Sutikome įvairaus plauko žmogysčių iš 5 atskirų žemynų. Keliavome 2 lengvomis mašinomis šešiese: mudvi, vadovė su vyru ir jos vyro sesuo su vyru.

Pusę dešimtos ryto pusryčiaujant kvepiančiame egzotiškame viešbučio sode, švelniai glostant vėsiam vėjeliui, mūsų vadovė olandė iš Amsterdam Sanne von der Kaaij, 29 m. blondinė, siekianti doktorato ir dabar rašanti darbą apie Indijos valstybinį ir privatų švietimą, sutiko mus šypsenos nutviekstu veidu: „Sveikinu jus abu su naujuoju prezidentu Obama!“ Sanne sakė, kad jos vyro sesuo Monique (olandiškai Moniek), olandė, gimusi JAV, su vyru gyvenanti Anglijoje, 40 mylių nuo Londono, keliavę su mumis, išgirdusi naujieną apie Obama, apsiverkė iš džiaugsmo.

Priešais sėdintis pagyvenęs prancūzas turistas džiaugsmingai pareiškė, jog jo tautiečiai namie viltingai ir džiugiai laukė ir tikėjosi Obamos išrinkimo. Nuoširdžiai mus pasveikinęs, jis pridūrė kantriai palaukti 3–4 mėnesius ir tik tada spręsti, ar gamė gerą krašto vadovą.

Čia pat pusryčiaujant jauna, graži ir elegantiška danė iš Copenhagen – Danijos karališkos sostinės – netvėrė džiaugsmu dėl Obamos laimėjimo. Jai su entuziazmu pritarė vidutinio amžiaus Frau – vokietai iš Bonn.

Vakarienįaujant nepaprastai puošniame ir prabangiam „Imperial“ viešbutyje, prie didžiulio apvalaus stalo restorano vidury triukšmavo ir kėlė „balsą“ tuzinas jaunų, dailiai apsirėdžiusių merginų, moterų. Pasirodo, tai turistės iš Jordanijos, švenčiančios mokyklos „reunion“ ir vienos gražuolės gimtadienį. Klegančios, trykštančios jaunystėje gražios jaunuolės pasisakė esančios iš Petra (nuostabiai gražaus Jordanijos pasi-

didžiavimo vadinamo „rausvo miesto“) ir keturios iš jų prisipažino vėkusios iš džiaugsmo, kai išgirdo apie Obamos laimėjimą. Paklausta jordanietė – gimtadienio šventėja, kodėl, atsakė, jog Obama turi trupinėli musulmoniškos sielos.

Orcha mieste (8,000 gyv., įkurtas 1530 m.) apsistojome puikioje XVII a. pilyje ant aukštos kalvos (dabar pavesta viešbučiu). Puošniame, balto marmuro grindimis, erdviame valgomajame–restorane susipažinome su 37 metų žydu Ido iš Tel Aviv, Izraelio, kelionių agentūros savininku. Jis išreiškė nepaprastą pasitenkinimą Obamos išrinkimu, sakydamas: „Negro was sent to America as the messiah!“ („Messiah“) hebrajų kalboje reiškia „pateptasis-parinktasis“; pagal žydų tradiciją „messiah“ remiasi ateities Izraelio karaliumi iš Dovydo giminės, kuris valdys sujungtas Izraelio gentis.) Paklausė Ido, ar jis žino, ką nors apie Lietuvą. O taip! Ryga? Ne, tai Latvija. Vilnius? Skubiai jis pasitaisė. Ir Ido išpylė, anot anglų kalbos, visą „tiradą“ apie Vilniaus istorinį grožį; lietuviai, esą, nuostabiai vaišingi, nepaprastai nuoširdūs; gamta Lietuvoje prie Baltijos jūros – pasakiška ir t. t. ir t. t. Bet jis pats Lietuvoje nebuvo. Ir atrodė, tarsi jis visai nieko nebuvo girdėjęs apie žydų mūsų tautai prikergtą bjaurį „epitetą“. Mums paliekant pilį, jis pribėgo prie durų atsisveikinti ir pabučiavęs čia rašančiąją į smilkinį, palinkėjo laimingos kelionės.

Jaipur mieste Raudonajame forte sutiktas indas iš Bombay (dabar Mumbai) geraširdiškai atvėrė širdį (indai nepaprastai draugiški, nuoširdūs, paslaugūs, atviri, kupini meilės kitam žmogui): „Obama is good for India.“ Kokių būdu? – nustebome. Pašnekovas atsakė, jog Obama padės Indijai sutvarkyti Kashmir reikalą. Indija ir Pakistanas dabar aršiai ginčijasi dėl Kashmir srities. (Mūsų dr. Janina Bortkevičiūtė-Jakševičienė po Antrojo pasaulinio karo su šeima atsidūrė Pakistane. 1950–1955 m. ji ten dirbo Karo ligoninės skyriaus vedėja ir užtarnavo kapitones laipsnį. Ji nepaprastai buvo sužavėta Kashmir – Indijos „Šveicarija“). Indo bendrakeleivis, irgi indas, pritarė: „Obama – geras žmogus“, Bush – ‘no good’.”

Pakeliui sustoję pietauti gražia-

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

DAR PORĄ MINČIŲ APIE S. NĖRĮ

Aš ant gerb. Gylienės nesibariau ir dėl Salomėjos Nėries nekaltinau, tik pareiškiau savo nuomonę, kad tokiems poetams statyti paminklus – nesąmonė. Nors praeidamas pro Nėries paminklą Kaune susimąstau. Atleisti gali tik Dievas ir tie, kurių kaulai Vorkutoje išmėtyti.

Ne man Nėrį teisinti ar atleisti. Ir miške būnant neradau reikalo tų, kurie mus išdavė ar sudievinę status, teisinti ar kaltinti. Daugelis iš mūsų nuėjo ne tais keliais keleliais. Ar mano klasės draugas, kurio kūną broliai lietuviai išmetė Palangos turgavietėje, tiems liaupsintojams kada nors atleis, nežinau.

Savo straipsnelyje sakiau, kad daugelis iš mūsų anuometinių poetų kartu su Boruta norėjo „tas pelkes

padegti“, neišskiriant nė Mykolaičio–Putino. Skirtumas tik toks, kad jis po Maskvą nelakstė. Nenoriu kartoti, manau, kad ši tema jau išsemta.

Gerb. Aldonos Aistienės iš Temple Hill, MD mintys „Drauge“ (21 d. spalio mėn. 2008 m.) gražiai papildė šitos temos skaudžią ir gilią mintį. Geriau, negu mano pasakyta. Jos pridėtas eilėraščio posmas, rašytas E. Buivydaite, išspaudė ašarą ir mano veide.

Atrodo, mes su gerb. Gyliene šią temą užtenkamai išgildiname, nors mūsų nuomonės ir skiriasi. Jos mintys yra sveikintinos, nors daugeliui ir nepriimtinos.

Algirdas Venckus,
Canadian Lakes, MI

LIETUVOS LAKŠTINGALA

Tokia man Salomėja Nėris buvo, tokia ir išliks. Vos ne vaikystėje perskaičius jos „Eglę žalčių karalienę“, poema man paliko gilų įspūdį, iš karto ją pamilau. Man pasisekė, kad mūsų gimnazijoje literatūros mokytoja buvo Kaunienė, jaunystėje artimai draugavusi su Nėrimi. Jos kartu studijavo universitete, kartu lankėsi Paryžiuje, tad niekas kitas taip gerai nepažinojo poetės, kaip mano mokytoja. Kaunienės vyras dar tuo metu buvo Sibiro tremtyje, ji artimai bendravo su mano tėvais, tad aš iš jos labai daug išgirdau asmeninių Nėries gyvenimo nuotrupų, kurių, aišku, tais laikais niekam negalėjau pasakoti.

Yra labai žmoniška klysti, mes visi klystame ir darome klaidas, bet ne visi tas klaidas pripažįstame. Freudas yra pasakęs, kad tik mažas žmogus neprisipažįsta savo klaidų. O Nėris suprato suklydusi ir atsiprašė. Jėzus yra pasakęs, kad jei tu esi be nuodėmės, mesk akmenį į jį. Stebėtina, kad tarp mūsų atsiranda tokių sąžiningų, be nuodėmės, kurie negali atleisti.

Mano tėvelis pasakojo, kaip J. Paleckis grįžęs iš Maskvos, atvažiavo pas tėvus ir susiėmęs už galvos sakė: „Vinciai, kokią klaidą mes padarėme nuvažiavę į Maskvą! Ten ne Tarybų Sąjunga, bet tarbų!“ Paleckis sakė: Jogaila padarė klaidą, ir mes ją padarėme, tad dabar reikės dirbti ir vieną dieną mes iš jų išsilaisvinsime.

* * *

Su šiais A. Venckaus ir N. Nausėdienės laiškais pabaigiamė ilgokai užsi-
Redakcija

me sode po spalvingą „palapinę“ (tik „stogas“), ten radome prancūzų grupę. Visi kone choru džiaugėsi būsimu prezidentu Obama. Keista! Juk prancūzai tradiciškai nekenčia britų, o juo labiau amerikiečių.

Staiga atsiradome tarsi ant mėnulio – aplinkui plačiausia nyki dykuma... O sustojome lyg išsvajotoje pasakiškoje oazėje! Tai nebuvo mirazas. Puikiausias viešbutis įvairiaspalviais gėlynais paskendusiam egzotiškame sode: žydintys krūmai, savo stipriu kvapu svaiginantys žydintys jazminai (Indijoje keliavome žiemos metu), o ant kalvelės – žydinčių egzotiškų krūmų bei įvairių me-

delių apsuptas gaivinant baseinas. Grožis ir patogumai molėtos-smėlėtos Indijos „Sacharos“ širdyje?! Nuostabi Viešpaties ir žmogaus rankos kūryba!

Po pietų važiuojant į safari atvirame sunkvežimyje (20 asmenų) patogiose sėdynėse, lordiškai atrodantis anglas iš Cambridge porino: „Obama yra ‘right person’ tvarkyti Amerikos užsienio reikalus. Jis tvirtas, o Amerika liečia mus – mūsų karalystę. Amerika keičia visą pasaulį!“

Grįžtant namo ir vėl „besiilsint“ Londono oro uoste, tik šį sykį net 4 valandas, šalia sėdįs apie 50 metų Naujosios Zelandijos **Nukelta į 9 psl.**

Į Nacionalines premijas siūloma dvylika menininkų

Vilnius, gruodžio 3 d. (ELTA) – Į šių metų Nacionalines kultūros ir meno premijas pretenduoja 12 įvairių kartų menininkų – aktorių, rašytojų, muzikų, vaizduojamo meno kūrėjų.

Kultūros ministerijoje gruodžio 8 d. bus išrinkti ir paskelbti ne daugiau kaip 6 Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatai.

Į Nacionalines premijas šimet pretenduoja aktorė Rūta Staliliūnaitė-Matulionienė, kino režisierius Algimantas Puipa, rašytoja Ramutė Skučaitė, rašytoja Vanda Juknaitė, dainininkė Veronika Povilionienė, fotomenininkas Algimantas Aleksandravičius, rašytojas Henrikas Algis Čigriejus, vertėjas ir poetas Antanas Gailius, džiazo muzikantas Vladimiras Tarasovas, kompozitorė Raminta Šerkšnytė, vaizduojamo meno kūrėjai Artūras Raila ir Deimantas Narkevičius.

2007 m. Kultūros ministerijos siūlymu skiriamų premijų skaičius nuo 9 sumažėjo iki 6, tačiau, atsižvelgiant į jų išskirtinumą ir reikšmę Lietuvos kultūroje, vienos premijos dydis nuo 42 tūkst. išaugo iki 104 tūkst. litų.

Kultūros ir meno premijomis siekiama skatinti kūrybą, įvertinti reikšmingiausius kultūros ir meno kūrinius, Lietuvos ir pasaulio lietuvių bendruomenės kūrėjų sukurtus per pastaruosius 7 metus, taip pat – ilgametį kūrėjo indėlį į kultūrą ir meną.

Pernai Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatais tapo dailėtyrininkas Alfonsas Andriuškevičius, dainų autorius ir atlikėjas Vytautas Kernagis, poetė Zinaida Nagytė-Katiliškienė, kompozitorius Šarūnas Nakas, aktorius Vytautas Paukštė, menininkai Nomedas ir Gediminas Urbonai.

Didžiausia naujųjų ES narių emigrantų dalis yra Airijoje

Vilnius, gruodžio 3 d. (Lietuviams.com) – Daugiau nei bet kuri kita ES valstybė imigrantų iš valstybių prisijungusių prie sąjungos 2004 m. (tarp jų – ir Lietuva) sulaukė Airija. Tokias išvadas paskelbė ta pati Europos Komisijos ataskaita, kurioje rašoma, kad Lietuva yra aktyviausiai emigruojanti Sąjungos valstybė, nors pagal skaičius, o ne procentinę dalį mus lenkia daug didesnė kaimynė Lenkija.

Europos Komisijos ataskaita rodo, kad net 5 proc. darbo jėgos Airijoje yra kilę būtent iš naujųjų ES narių.

Tai daug daugiau nei antroje vietoje pagal tų dešimties valstybių imigrantų skaičių atsidūrusioje Jungtinėje Karalystėje, kur minėtų šalių imigrantai sudaro 1,2 proc. darbingo amžiaus gyventojų.

Austrijoje ir Liuksemburge irgi įsidarbino nemažai naujųjų ES šalių atstovų, bet nepalyginamai mažiau nei JK ir Airijoje. Tačiau žvelgiant į visas kitas Sąjungos senbuves mato si, kad naujokių piliečių dalis jų darbo rinkose visai nedidelė. Net ir Švedijoje, kuri nuo pat pradžių netaikė

jokių darbo jėgos mobilumo apribojimų, darbuotojai iš šalių prisijungusių prie ES prieš ketverius metus sudarė tik 0,1 proc. visos šalies darbo jėgos.

Tyrimas taip pat atskleidė, kad beveik visose šalyse narėse imigrantai iš trečiųjų šalių gerokai pranoksta imigrantų iš ES naujokių skaičių. Išimtyms šiuo atveju yra tik Airija ir Liuksemburgas.

Airija tapo antra pagal populiarumą lenkų emigrantų šalimi. 17 proc. lenkų emigrantų išvyko būtent į žaliąją salą, maždaug 60 proc. jų išvyko į Didžiąją Britaniją, o dar 11 proc. pasirinko Vokietiją.

Panašu, kad dešimties ES naujokių gyventojų emigracija visgi bus tik laikina. Jau dabar nemaža dalis Centrinės ir Rytų Europos darbuotojų palieka Airiją bei JK, grįždami į savo gimtuosius kraštus arba iškeliaudami laimės ieškoti į kitas valstybes.

„Sunku tikėtis darbo jėgos iš dešimties naujųjų ES valstybių bangos ateityje. Srautų pagausėjimas į Airiją ir JK buvo 2006 m. ir žymiai ėmė mažėti 2007 m. ir pirmąjį 2008 m. ketvirtį“, – teigiama EK pranešime.

Siūloma atšaukti iš pareigų V.Ušacką

Vilnius, gruodžio 3 d. (BNS) – Ministrų kabinetas posėdyje priėmė nutarimą, siūlantį prezidentui atšaukti iš pareigų Lietuvos ambasadorių Didžiojoje Britanijoje Vygaudą Ušacką, kuris yra pasiūlytas į užsienio reikalų ministrų pareigas.

Tačiau nutarime nėra nurodyta konkreti ambasadoriaus atšaukimo data, dėl jos apsispręs pats šalies vadovas. Pagal įstatymus ambasadorius

skiria ir atleidžia prezidentas Vyriausybės teikimu, pritarus Seimo užsienio reikalų komitetui.

Karjeros diplomatas V. Ušackas yra konservatorių kandidatas į Užsienio reikalų ministerijos vadovus, jo kandidatūra praėjusią savaitę buvo oficialiai pateikta prezidentui, tačiau kol kas nežinoma tiksli diena, kada naujasis ministrų kabinetas pradės eiti pareigas.

Steigiamas M. Romerio universiteto padalinys

Panevėžys, gruodžio 3 d. (ELTA) – Teisininkai, kurių Panevėžiui ypač trūksta, bus rengiami ir šiame mieste – nuo kitų metų rugsėjo čia steigiamas Mykolo Romerio universiteto padalinys.

Numatomą bendradarbiavimą parašais patvirtino Panevėžio miesto meras Povilas Vadopolas ir universiteto studijų prorektorius profesorius Justinas Sigitas Pečkaitis.

„Ketiname organizuoti univer-

sitetines ir neuniversitetines nuoseklias, nenuoseklias bei nuotolinius studijas teisės, ekonomikos, viešojo administravimo srityse. Šiais metais pradėjome diegti savaiminio neformalaus, nuotolinio mokymo programas. Valstybės tarnautojams, teisininkams galėsime pasiūlyti kvalifikacijos kėlimo kursus. Taip pat galėsime bendradarbiauti kuriant įvairius projektus ir atlikti mokslinius tyrimus“, – teigia prorektorius.

JBANC Joint Baltic American National Committee

Įteikti Truman-Reagan laisvės medaliai

Ukrainos ambasadorius Oleh Shamshur (k.), VOCMF pirmininkas Lee Edwards, Truman-Reagan medalininkė Midge Decter ir „Heritage Foundation“ prezidentas Edwin J. Feulner.

Ingos Lukaševičūtės nuotr.

Washington, DC, gruodžio 3 d. (JBANC) – Lapkričio 20 d. Ukrainos ambasadoje, Washington, DC įvyko X kasmetinė Komunizmo aukų memorialo fondo šventė – Truman-Reagan laisvės medalių apdovanojimo iškilmės. Jos taip pat buvo skirtos supažindinimui su projektais – Memorialinio paminklo komunizmo aukoms atminti, Pasaulinio virtualaus komunizmo muziejaus ir fizinio Komunizmo muziejaus – ir jų finansinių šaltinių plėtrai.

Medaliai įteikti pirmajai Ukrainos damai Kateryna Yushchenko, JAV valstybės sekretorės pavaduotojai Paula Dobriansky ir komiteto „Laisvas pasaulis“ (Committee for the Free World) steigėjai Midge Decter. Visi jie, Truman-Reagan laisvės medalininkai, gerai žinomi ir gerbiami visuomenės. Tai didžios asmenybės, aktyvūs istorijos ir kultūros veikėjai, kovojantys už žmogaus teises, jų laisvę ir tvirtai stovintys prieš komunizmo ir totalitarių režimų srovę.

Šventė taip pat pažymėjo 75-ųjų metų sukaktį nuo taip vadinamo Holodomor pabaigos (1932–1933), kurio metu sovietų santvarkoje badu mirė milijonai Ukrainos gyventojų. Ši istorija iškeliama latvių filme „Soviet story“, kuris netrukus turėtų pasiekti Jungtinių Valstijų kino teatrus.

„Kartais manęs klausia, kodėl tu rūpiniesi? Kam to reikia? Komunizmas miręs“, – sakė Lee Edwards, Komunizmo aukų memorialo fondo pirmininkas. Į šį klausimą paprastai jis atsako taip: „Komunizmas nemiręs,

jis gyvas, gyvas Kinijoje, Kuboje, Šiaurės Korėjoje, Vietname ir Laose. Tie, kuriems komunizmas yra įrankis, išlaikantis jų politinę jėgą, norėtų, kad mes pamirštume praeities ir dabarties komunizmo aukas, išgyventas kančias. Bet mes nepamiršime, mes negalime pamiršti.“

Pasibaigus medalių įteikimo iškilmėms susirinkę svečiai vakaro šeiminkų, t. y. Ukrainos ambasados darbuotojų, buvo pakviesti prie gausaus vaišių stalo. Šventė sulaukė daugiau nei 130 dalyvių, tarp kurių buvo galima sutikti Gruzijos ambasadorių Vasil Sikharulidze, Lietuvos, Vengrijos, Čekijos, Korėjos ambasadų atstovus, įvairių organizacijų – Vengrijos Federacijos JAV (American Hungarian Federation), Lenkijos/Amerikos kongreso (Polish American Congress), Vietnamo/Amerikos bendruomenės (Vietnamese American Community), Laisvos Kubos centro (Center for Free Cuba) narius, kitus diplomatinio rango svečius, mokslo įstaigų atstovus, o taip pat – gerbiama memorialo Komunizmo aukoms atminti skulptorių Thomas Marsh ir daugiau nei dešimt Baltijos šalims atstovaujančių organizacijų narius, tarp kurių – JBANC, įskaitant Estijos Amerikos nacionalinę tarybą ir Latvijos/Amerikos asociaciją bei lietuvių Bendruomenės atstovę Stephanie Urban.

(Plačiau apie VOCMF renginį skaitykite internetinėje svetainėje <http://www.victimsofcommunism.org>)

Maskvoje pristatyta Benedikto XVI knyga

Vilnius, gruodžio 3 d. (Bernardinai.lt) – Maskvoje, krikščioniškosios kultūros centre „Dvasios biblioteka“, buvo pristatytas popiežiaus Benedikto XVI knygos „Jėzus iš Nazareto“ vertimas į rusų kalbą, praneša Vatikano radijas.

Prieš pusantrų metų, popiežiaus 80 metų sukakties proga trimis kalbomis – itališkai, vokiškai ir lenkiškai – išleista knyga pastaruoju metu buvo išversta į daugybę kalbų, taip pat – ir į lietuvių kalbą.

Dabar pasirodžiusį ir rusiškąjį vertimą pristatė Maskvos arkivyskupas Paolo Pezzi ir apaštališkasis nuncijus Rusijos Federacijoje arkivyskupas Antonio Mennini.

Naujienų agentūros SIR pranešime rašoma, kad arkivyskupas A. Mennini pažadėjo asmeniškai papasakoti Benediktui XVI apie jo knygos pristatymą Maskvoje. Nuncijus perdavė popiežiaus padėką viesiems, kurie savo darbu prisidėjo prie knygos išleidimo rusų kalba.

www.draugas.org

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

NATO kalba apie santykių su Rusija atnaujinimą

Bruselis, gruodžio 3 d. (AFP/BNS) – NATO sieks palaipsniui atnaujinti santykius su Rusija, praneša BBC. Toks sprendimas buvo priimtas Briuselyje susirinkus NATO narių užsienio reikalų ministrams.

NATO dialogas su Maskva buvo nutrūkęs šių metų rugpjūtį Maskvai pradėjus karo veiksmus Gruzijoje.

tvarkas be konkrečių išipareigojimų iš NATO pusės. Narystė NATO šioms šalims žadama labai miglotai.

Grįžtant prie Rusijos-NATO santykių, pasak NATO generalinio sekretoriaus, „artimiausiu metu planuojamas NATO-Rusijos atstovų susitikimas, kurio metu bus aptarimai visi Rusijos -NATO trinties taškai”.

„Džiugu, kad NATO pagaliau suprato tikrovę ir priėmė ją tokią, kokia ji yra”, – kalbėjo D. Rogozin.

SCANPIX nuotr.

NATO valstybių užsienio reikalų ministrai, susitikę Briuselyje, taip pat aptarė Gruzijos ir Ukrainos narystės galimybes. Didelė dalis užsienio reikalų ministrų dega žalią šviesą šių šalių narystei, tačiau joks konkretus planas, pagal kurį būtų galima numatyti, kada Gruzija ir Ukraina taps narėmis, nebuvo pateiktas. Tarp šalių, pasisakiusių už Gruzijos ir Ukrainos narystę NATO, buvo ir Lietuva, Latvija bei Estija.

Tačiau šių šalių narystei priešinasi ne tik Maskva, bet ir Vokietija, Prancūzija bei Italija, kurių nuomone, toks NATO šalių sprendimas tik sukeltų dar vieną NATO konfliktą su Rusija.

Tbilisis ir Kijevas šiuo metu NATO prašomi vykdyti įvairias per-

JAV valstybės sekretorei Condoleezza Rice Rusijos-Gruzijos konfliktas neatrodo menkniekis: „Nereikia kalbėti apie jokiais varžybas ar siekį vyrauti. Nesvarbu, ar šalis kada nors buvo Sovietų Sąjungos dalis, ar ne, ji turi teisę būti laikoma lygia tarptautinės bendruomenės nare.”

Rusijos atstovas Dimitrij Rogozin teigė, jog toks NATO sprendimas yra sveikintinas ir Rusija jau seniai pasirengusi dialogo atnaujinimui.

Tuo tarpu tūkstančiai Rusijos kareivių dar nežada palikti Pietų Osetijos ir Abchazijos. Gruzijos prezidentas Michail Saakašvili išpėja Vakarų, kad toks jų sprendimas gali būti pavojingas tiek Gruzijai, tiek pačioms Vakarų valstybėms.

Sutarta dėl kasetinių bombų uždraudimo

Oslas, gruodžio 3 d. (AFP/BNS) – Norvegijos vyriausybė, bene daugiausia prisidėjusi rengiant kasetinių bombų uždraudimo dokumentą, trečiadienį pareiškė turinti vilties, kad Osle pasirašytoji sutartis išgalios 2009 m. pradžioje.

Daugiau kaip šimto valstybių atstovai trečiadienį Norvegijos sostinėje Osle pasirašė tarptautinę sutartį, pagal kurią draudžiama naudoti, gaminti, perduoti ir kaupti kasetinius ginklus, be to, įpareigojama padėti nuo šių ginklų nukentėjusiems žmonėms ir išminuoti teritorijas, kuriose yra numestų ir nesprogusių kasetinių bombų.

Kad Kasetinės ginkluotės tarptautinė sutartis išsigaliojūt, ją turi patvirtinti mažiausiai 30 valstybių parlamentai, o tai, anot Norvegijos užsienio reikalų ministro Jon Gahr Stoere, galėtų įvykti kitų metų pradžioje.

Norvegija ir kelios kitos šalys, tarp kurių yra ir Vatikanas bei Airija, kurioje gegužę 107 šalys sutarė dėl šios sutarties, jau pradėjo dokumento patvirtinimo procesą, sakė Oslo tarptautinės sutarties rengėjai.

„Mums tikrai reikia kuo greičiau gauti tuos 30 patvirtinimų”, – sakė organizacijos „Kasetinės ginkluotės

koalicija”, vienijančios apie 300 nevyriausybinių organizacijų, atstovas Thom Nash.

Jis priminė, kad Didžioji Britanija, užimanti trečią vietą pasaulyje pagal kasetinės ginkluotės panaudojimą, „dieną ir naktį naikina šalies atsargose esančias apie 30 mln. bombų”. Šią ginkluotę naikinti pradėjo taip pat Prancūzija, Vokietija, Norvegija.

Tuo tarpu didžiausios šio ginklo gamintojos ir naudotojos, įskaitant JAV, Rusiją, Kiniją, Izraelį, vis dar nesutinka uždrausti kasetinius ginklus ir atsisako pasirašyti Oslo konvenciją.

Anksčiau buvo pranešta, kad ir Lenkija, pati gaminanti kasetines bombas, šios sutarties nepasirašys. Lenkija tebegamina kasetines bombas ir kaupia jų atsargas, be to, pasirodė pranešimų apie jų naudojimą Afganistane, nors Lenkijos gynybos ministerija tai neigia.

Kasetiniai ginklai kritikuojami dėl savo pernelyg didelės grėsmės civiliams. Kasetinės bombos išsiskleidžia į šimtus mažyčių dalelių, kurios pasklinda dideliu spinduliu, todėl gali sužeisti karo veiksmuose nedalyvaujančius civilius. Labai dažnai tokių bombų aukomis tampa mažamečiai vaikai.

teisių deklaracijos priėmimo 60-osios metinės. Pasiūlytą dokumento projektą pasirašė visos ES šalys.

AZIJA

BANKOKAS

Iš Bankoko pagrindinio oro uosto į užsienį išskrido pirmasis po 8 dienas trukusios apsiausties lėktuvas. Protestuotojai Suvarnabhumio ir mažesnio, skrydžius šalies viduje aptarnaujančio Don Muango oro uosto apsiaustį nutraukė teismui antradienį paleidus valdančiąją partiją ir uždraudus premjerui 5 metus dalyvauti politikoje.

DELIS

JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice primygtinai ragino Pakistaną skubiai ir atvirai reaguoti į visus Indijos pagalbos prašymus tiriant praėjusią savaitę Mumbajuje surengtus išpuolius. C. Rice atvyko į Delį mėgindama sumažinti kylančią įtampą tarp Indijos ir Pakistano dėl išpuolių Mumbajuje, kurias, pasak JAV žvalgybos pareigūnų, galėjo surengti Pakistane veikianti kovotojų grupuotė.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV Demokratų partija antradienį pralaimėjo atidžiai stebėtą rinkimų į Senatą antrąjį ratą Georgia valstijoje, pranešė JAV žiniasklaida. Dėl šio pralaimėjimo demokratams 100 vietų Senate nepavyko įgyti kritinės 60 vietų daugumos, kuri būtų leidusi išvengti Respublikonų obstrukcinės vilkinimo taktikos. Suskaičiavus 95 proc. balsų pranešta, kad demokratas Jim Martin pripažino pralaimėjęs iki šiol Georgia valstijai Senate atstovavusiam respublikonui Saxby Chambliss.

AFRIKA

GAROVĖ

Somalia piratai paleido prieš savaitę užgrobtą Jemeno laivą be išpirkos, sakė Ali Abdi Aware, nepažintos Puntlando valstybės Somalio šiaurėje vyriausybės narys. Laivas buvo paleistas po ilgų derybų.

EUROPA

MADRIDAS

Ispanijos šiaurės rytuose, netoli Barselonos esančioje Gavoje, per sprogimą viename daugiabučiame name buvo sužeisti 25 žmonės. Sprogimą, kurio metu sugriuvo trijų aukštų pastato dalis, galėjo sukelti namo apačioje susikaupusios dujos, sakė Katalonijos vidaus reikalų ministerijos atstovė.

KIJEVAS

Ukrainos prezidentas Viktor Juščenko susilaukęs griežtos Maskvos kritikos tikisi pagerinti santykius su Rusija, kuri šiltai sutinka jo buvusią bendražygę, o dabar priešinękę premjerę Juliją Tymošenko. Ukrainos nacionalinio saugumo ir gynybos tarybos sekretorė sakė, kad prezidentas sudarė specialią „strateginę grupę”, į kurią įeina URM ir valstybinės bendrovės „Naftogaz” vadovai, taip pat kai kurie kiti pareigūnai.

VARŠUVA

Lenkijos tautinės mažumos reikalauja atleisti Kovų ir kančių atminimo išsaugojimo tarybos sekretorių Andrzej Przewoznik, kuris kaltinamas dvejopų reikalavimų taikymu įamžinant žuvusių lenkų ir kitų tautybių žmonių atminimą, rašo dienraštis „Rzeczpospolita”. Lenkijos Lietuvių Bendruomenės atstovas istorikas Bronius Makauskas dienraščiui sakė, jog A. Przewoznik prieštaraavo kelių lietuvių karių, žuvusių kovose su lenkais 1920 m., atminimo įamžinimui Berznyk kapinėse.

RUSIJA

MASKVA

Katalikų Bažnyčia kritikuoja Europos Sąjungos (ES) pareiškimo projektą, kuriame smerkiama „diskriminacija, pagrįsta seksualine orientacija ir lytiniu identiškumu”. Šį dokumentą nagrinės Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja gruodžio 10 d., kai bus minimos Žmogaus

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervažimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Mūsų stalui

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**

El.paštas: nausediene@aol.com

SPANGUOLIŲ PUTĖSIAI IR KITI PATIEKALAI

Ramūnas Astrauskas į redakciją atsiuntė įvairių patiekalų receptų Ad-vento, šv. Kūčių, Kalėdų šventėms. Receptai paimti iš Lietuvoje naujai išleistos knygos „Lietuvos kulinari-nis paveldas“. Iš to, ką gavau, galiu spręsti, kad ta knyga yra tikrai vertinga ir gera, su puikiais aprašy-mais ir gražiomis nuotraukomis, žvelgiant į senovinius receptus ir jų kilmę. Reikės pasirūpinti ją gauti, patarčiau ir kitoms šeiminkėms įsi-gyti šią knygą. Kaip tik iš tos knygos pateiksiu „Spanguolių putėsių“ re-ceptą. Jis tinka Padėkos dieniui ir, jei patiks, putėsius galėsite pasigaminti per šv. Kalėdas.

SPANGUOLIŲ PUTĖSIAI

Kauno restoranai ir kavinės, kurių prieš karą vien Laisvės alėjoje buvo per 40, visoje Europoje garsėjo savo spanguolių putėsiais. Atrodo, buvo ką čia stebinti, kai Europos sos-tinėse buvo gaminami įvairiausių uo-gų ir vaisių putėsiai. Berlyne, Pary-žiuje, Romoje, Londone, Vienoje pra-šmatnių restoranų kulinariai ga-mindavo fantastiškiausius saldėsius, gardėsius, kad tik prisiviliotų dau-giau lankytojų. Bet štai tokio putėsio, koks būdavo gaminamas eilinio kau-niečio namuose, žymiausių Europos restoranų kulinariai nesugebėdavo sukurti.

Kauno spanguolių putėsio ypatu-mai buvo tie, kad Lietuvoje augančios spanguolės buvo rūgštesnės. Kaune ir cukrus buvo brangesnis, nei kitose Europos sostinėse, tad kauniečiai vietoj cukraus dėdavo medų. Tačiau pagrindinis skirtumas buvo gamybos technologijoje. Jei sakykime, kitur buvo naudojamos spanguolių sultys, tai kauniečiai putėsiams spanguoles gamindavo pagal senovinį spanguolių gaivos receptą.

Ikikariniam Kaune šis span-guolių putėsis buvo gaminamas vi-suose restoranuose, kavinėse ir ba-

ruose. Po karo, kai regimai kito Kau-no gyventojų sudėtis, šis receptas bu-vo užmirštas, nors iki 80-jų jis dar būdavo gaminamas „Metropolio“ res-torane, senojoje „Tulpėje“.

Gaila, kad dabar kauniečiai su-naikino savo garsiuosius restoranus, kavines su išskirtiniais valgiais, gėri-mais, ramiu pasisėdėjimu, intelektu-aliais pokalbiais, žinomais ir gerbia-mais senbuviais, o patys pradėjo mai-tintis didžiųjų prekybos centrų greit-maisčiu, prabėgom, paskubomis į sa-ve sumesdami menkavertį netikusį maistą, sukimšdami picą, hambur-gerį ar kitokį maistą, prifarširuotą nuodingų chemikalų. Pamiškime šį maistą ir pamėginkime šiandien pasi-gaminti spanguolių putėsi.

SPANGUOLIŲ PUTĖSIS

*Puodelis spanguolių (200 g),
apie 1/2 puod. (120 g) cukraus,
60 g medaus,
60 g manų kruopų,
450 ml vandens (apie 2 puod.).*

Perrinktas, gerai nuplautas spanguoles sumalkime, išspauskime sultis ir padėkime šalta. Likusių uo-gų tirščius užpilkime verdančiu van-deniu, dėkime ant ugnies, užvirin-kime, sumažinkime ugnį ir virkime 5 min. (turint sulčių spaudimo mašiną, galima ja naudotis – N. N.). Nuovirą perkoškime per marlę, įdėkime medų ir jį išmaišykime, kad ištirtų. Po to suberkime cukrų ir dar pavirinkime, kad gautume sirupą. Sirupui užvirus, plona srovele, visą laiką maišant, su-pilkime manų kruopas. Visą laiką rei-kia maišyti, kad nesusidarytų gu-mulai. Ugnį sumažinkime ir dar vir-kime apie 12 min. Nuimkime puodą nuo ugnies, įpilkime spanguolių sul-tis ir plakime plakikliu tol, kol su-sidarys rausvi putėsiai. Putėsius su-dėkime į vazeles arba dubenėlius ir dėkime į šaldytuvą, kad sustingtų.

Spanguolių putėsiai senovėje bū-davo patiekiami su saldžia grietinėle. Suprantama, Advento metu taip pu-tėsius patiekti nederėtų, bet per Pa-dėkos dieną arba šv. Kalėdas galbūt grietinėlė ir tiktų. Išradinga šeim-ininkė savo svečius galėtų nustebinti ir netikėtu spanguolių putėsių patie-kimu, tam pagaminusi raudonos ka-ramelės „siūlų“ rutuliukus.

Pateikiu paprastesnį receptą iš spanguolių sulčių.

SPANGUOLIŲ SULČIŲ PUTĖSIAI

*Stiklinė vandens,
stiklinė spanguolių sulčių,
250 g cukraus,
3 šaukštai vanilinio cukraus,*

*4–5 šaukštai manų kruopų,
konservuotų vaisių: kriaušių,
slyvų, abrikosų.*

Suberkite į verdantį vandenį cukrų, paskui manų kruopas ir iš-virkite košę. Kai ji praaus, supilkite į ją sultis, suberkite vanilinį cukrų ir gerai išplakite. Gautus putėsius pa-tiekite su saldžiais konservuotais vai-siais.

Spanguolių sultys gali pakeisti antibiotikus, skirtus kovoti prieš gausybę skirtingų rūšių bakterijų, su kuriomis kovoja daugelis šiuolaikinių medicininių vaistų. Tai įrodo tyrimų rezultatai, pristatyti kasmetiniame Amerikos chemikų draugijos posėdyje San Francisco mieste. Spanguolės labai vertinamos kaip dietinis pro-dukatas. Ypač jos rekomenduojamos mokyklinio amžiaus vaikams. Jose gausu vitamino C, kitų vitaminų, ka-lio, geležies ir mineralų (priskaičiuo-jama iki 11). Uogose esantis jodas būtinas endokrininei liaukai. Nup-lautas uogas galima paprasčiausiai sudėti į elektrinį maišiklį, sutrinti jas ir sumaišyti su kitomis vaisių sul-timis. Jokių būdu nedėti cukraus, o jei norime pasišaldyti, tai tik me-daus. Kaip jau anksčiau buvau ra-šiusi, spaudžiant su sulčių spaudimo mašina gauname daug išspaudų, o sulčių labai mažai. Tose išspaudose lieka visi vitaminai, o maišiklyje jos visos susitrina labai gerai ir niekas neišsimeta.

Mokslininkai spanguolių sultyse rado ir augalinės kilmės taninų – fenolinių junginių, kurie stabdo orga-nizmo ligas sukeliančių bakterijų dauginimąsi. 2003 metais žurnale „Science News“ buvo išspausdinti ty-rimo rezultatai, įrodę, kad spanguo-lių sultys labai naudingos širdžiai. Tik, žinoma, ne pirktinės, bet tikros.

SENOVINĖ SPANGUOLIŲ GAIVA

Reikės 200 g spanguolių. Per-rinktas, gerai nuplautas spanguoles sumeskime 2–3 minutėms į verdantį vandenį, išgriebkime, ištrinkime per sietą. Gautas sultis atidėkime, o tirščius supilkime atgal į vandenį ir dar 5–10 min. pavirinkime. Paskui iš-koškime per dvigubą marlę, supil-kime išspausstas spanguolių sultis ir pagal skonį pasaldinkime medumi.

Spanguolių sultyse yra proanto-cianido, neleidžiančio susidaryti dan-tų akmenims, todėl šiandien jau ku-riamos dantų priežiūros priemonės, galėsiančios apsaugoti nuo dantų parodontozės.

Tyrimai taip pat rodo, kad kas-dienis spanguolių kiekis mažina kraujyje mažo tankio „blogąjį chole-sterolį“ ir didina „gerąjį“. Be to, span-guolių sultys užkerta kelią pūslės infekcijoms, neleidžia joms nusėsti ant pūslės sienelių. O reguliarus spanguolių vartojimas naikina virški-namojo trakto *Helicobacter pylori* bakterijas, kurios gali sukelti skran-džio opą arba net skrandžio vėžį.

Tačiau svarbiausia yra tai, kad spanguolės stabdo arba net neleidžia vystytis vėžio augliams. Nėra ko ste-bėtis, kad mūsų bočiai, reguliariai vartodami spanguoles savo mityboje, mažiau sirgdavo ir nežinojo vėžinių susirgimų.

Suprantama, pripratus prie sal-džiųjų nuodingais saldikliais pasal-dintų limonadų, „Coca-cola“ ir kitų gėrimų, bus neįprasta gerti gerą girą, kuri žymiai rūgštesnė, tačiau paban-dyti verta ir naudinga.

LIETUVIŠKA SPANGUOLIŲ GIRA

*5 l vandens,
1 kg spanguolių,
0,5 kg cukraus,
20 g mielių,
50 g razinų (jų negalima plauti,
nes ant razinų yra rūgimui reikalin-gos bakterijos).*

Perrinktas, gerai nuplautas span-guoles sumeskime 2–3 min. į verdantį vandenį, išgriebkime, ištrinkime per sietą. Gautas sultis atidėkime, o tirščius supilkime atgal į vandenį ir dar 5–10 min. pavirinkime. Paskui iškoškime per dvigubą marlę, supil-kime išspausstas sultis, cukrų, išmai-šykime ir atausinkime iki kambario temperatūros. Po to sudėkime paki-lusias mieles ir pastatykime, kad pa-rūgtų. Kitą dieną nugraibykime pu-tas, suberkime razinas ir, sandariai uždarius indą, palaikykime 2–3 die-nas. Nenustebkite, kad gira bus rūgš-toko skonio, butent tokia turi būti gira. Tokią gerdavo lietuviai kelis tūkstančius metų ir mažiau sirgda-vo.

K. PRUNSKIENĖ APIE...

Atkelta iš 3 psl.

— Šiųmetiniuose rinkimuose Jūsų vadovaujama Lietuvos vals-tiečių liaudininkų sąjunga lai-mėjo vos keletą vietų Seime. Kaip įsivaizduojate savo vaidme-nį tolesniame Lietuvos politinia-me gyvenime? Ką žadate veikti?

— Turiu pakankamai daug kūry-binio darbo – parašyti analitinių

straipsnių, turiu pradėtų knygų. Beje, ir nuo mokslo atsitraukti buvo kažkada sunku, tad dabar masina pas-kaityti paskaitas universitete. Be to, yra partija (Lietuvos valstiečių liau-dininkų sąjunga — D. C.), ir nors šia-me Seime turime tik 3 atstovus, esa-me pakankamai stiprūs regionuose ir reikia dirbti šitame lygmenyje.

— Dėkoju už pokalbį.

Skelbimai

PARDUODA

Parduodami 36 tomai „Lietuvių Enciklopedijos“, išleistos 1959 m. Bostone.
Tel. 773–585–9500

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas gražus 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 Pl. Naujesniame name.
Tel. 708-656-6599

MARGUTIS II

LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v. klausykite seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com

PINKLĖS

Romanas

Vytautas Čepiauskas

Nr. 5

Kiek čia seniai mokė Augustiną, antrojoje ar trečiojoje klasėje... Taip, ji perbėgo mintimis atgal, tai buvo prie vokiečių. Augustinas buvo storuliukas, gerai mokėsi, bet niekaip negalėjo persokti per „ožį“. Ji ir taip, ir kitaip ragino, mokino, o jis, būdavo, strykt ir sėdi, nors tu ką. Dabar koks ažuolas, miela žiūrėti. Ir ji širdyje vylėsi, kad iš šių jaunuolių bus gera pora.

Žinia Augustiną suglumino ir pribloškė. Ir taip tu man kvailai pasielgt, koneveikė save Augustinas sužinojęs, kad Vincenta nevažiuos: „Kažko užsigavusi, – pasakojo Martėnienė, – pirmą kartą tokią mačiau. Neturiu laiko, sako, išvažiuoju į Palangą ilsėtis, galėjo anksčiau pranešti.“ Žinoma, galėjo. Taigi būtų nuėjęs, meiliu žodžiu pamaloninęs, o dabar... kaip šuniui kaulą. Kuo labiau skverbėsi į save, tuo naivesnis atrodė jo poelgis, tačiau eiti pas ją po to, kas įvyko, jokiū būdu nenorėjo.

Išbandžiusi jūros vėsą, Vincenta, įsitaisius ant rankšluosčio, deginosi, atsukdama į saulę tai vieną, tai kitą šoną, klausėsi ritmingo vandens marškų plakimo į tilto stulpus, užvirtusi ant nugaros stebėjo klykujančias, beviltiškai sparnais plakančias melsvą dangų žuvėdras ar apsivertusi kniūpsčia ir parėmusi smakrą, skaitinėjo *Jaunimo gretas*, nors koks ten skaitymas, kai pakaušį svilina, o pro pat nosį šmirinėja nuogos blauzdos. Netoliese, jau gerokai apgruzdusi, galėjo jauna porėlė. Linksmai šnekučiavosi, garsiai užkrečiama juokėsi ar pasisukę vienas į kitą bučiavosi, nekreipdami dėmesio į aplinkui šurmuliuojančius poilsiautojus, tarytum jiems pasaulis neegzistuotų. Vincenta stebėjo besiglaustančius, ir staiga kniost – botanikas Gintaras. Apkūnus, tamsiai rudų akių, kaštoniniais, truputį garbanotais plaukais, įkyraus žvilgsnio. Visus metus susitikinėjo, užeidavo į namus, vaišindavosi, dar daugiau – nakvodavo, neretai užleisdavo savo miegamąjį, kad tik būtų geriau, patogiau, o pati vartydavosi tėvų kambaryje. Vis liūdavo ir liūdavo bučiuotis, būdavo, įsisurius, tai žadą užima, tačiau jausmų nežadino, priešingai, pykino, ir Vincenta jį stūmė tolyn, užgniauzdama bet kokį norą duoti rankoms valią. Tėtis ant jo kreivą akį turėjo už tai, kad visų neseniai pasodintų obe-laičių viršūnėles nupjaustė, atseit laikas sudaryti vainiką, o ne stiebtis į dangų. „Gal jis ir išmano savo darbą, – su pagieža porino tėtis, – bet saivaliauti svetimam sode paprasčiausiai nemandagu.“ Mama, sužinojusi, kad Gintaras komunistas, taip pat užsivedė: „Bedievis, tokiems nei Dievo, nei *šliūbo* nereikia, gyvena susitėskę kaip galvijai.“ Tačiau Vincen-tai draugauti su juo nedraudė, atseit, tegul bando, abi vali, tegul pati įsiti-kina, kaip tas, kad sakė, ne mes su juo gyvensim. Norėdama nusikratyti įkyrių minčių, Vincenta atsistojo, už-metė krepšelį ant ištiesto rankšluosčio, užsisėgė laikrodą, apžvelgė aplinkinius, užsidėjo tamsius akinius ir patraukė pajūriu. Po kojomis tru-pėjo sudžiūvę smėlio lopinėliai. Ban-

gelės, išsprūdusios iš po baltų putų apsiausto, plėkšnojo krantą, nelyg mama per naujagimio užpakaliuką, gaivinamai lyžčiojo kojas, o aplinkui – tie, su kuriais susitikdavo, ir tie, ku-rie ją lenkė – buvo tik svetimi žmo-nės, vargu bau ar nors vieną prisi-mins grįžusi į namus, nebent koks įdomus kostiumėlis ar vyriškis, idė-miai ją nužvelgęs, blykstelėjęs dantų virtinėle, dar kurį laiką atsispindės sielos veidrodyje. Vincenta sulai-kė skriejantį į vandenį kamuolį, bet ne-atsisuko į kažkieno ištartus padėkos žodžius, grimzdo į augantį krūtinėje nerimą. Šitoks įžūlumas, kur tai ma-tyta, pašoko apmaudas, gatvės merga laiko. Kad taip būtų žinota, nė už jo-kius pinigus nebūtų važiavus iš Pa-langos, bet vis, rodos, gerai, gražiai, galų gale ir nesitikėjo, kad iki tokios niekšybės prieis. „Važiuojam, – suokė Gintaras, – pamatysi, kaip ten žavu: jūra, marios, ir ungurių į valias, pasi-maudysim, pavaiškšiosim...“ Pagal-vojo, pagalvojo ir susigundė, o širdyje džiaugėsi, kad nereikės vienai slam-pinėti pajūriais, nebus nuobodu, juo-lab kad ir Juodkrantėje niekada ne-teko būti. Tądien tarpais purškė lie-tus, bet kelionė, besiklausant Ginta-ro apie įvairiausius augalus, neprail-go, nors Juodkrantė nepatiko. Į akis krito nešvara, gyventojų aplaidumas, vėjas gainiojo popierius po nesutvar-kytus kiemus, lieptas į marias sukiu-žęs, lentos išsiklaipiusios. Tankaus pušyno apsuptas takas, nuklotas medžių spygliais, vedė ligi pat jūros. Pūtė pietys, sklaidėsi rūkas ir saulė horizonte tarp jūros ir dangaus kys-telėdavo be jokio perspėjimo. Vieni vaikščiojo pakrante, kiti bandė van-dens vėsą ar nubridę giliau laukė di-desnės bangos. Debesų kalnai pa-lengva slinko tolyn išpampe, pilkšvai mėlyni, saulės nuspalvintais pakraš-čiais. Paplūdimyje nutūpę didžiuliai kirai vaikštinėjo dėbčiodami juodo-mis dygiomis akutėmis. Jiems prisi-artinus, paukščiai tingiai vasnodami sparnais kilo. Ji atsisėdė ant smėlio netoli jūros, pastatė kelius ir užsi-traukė ant jų suknelę. Gintaras drą-siai nardė, dideliais grybšniais skrodė jūros paviršių it koks delfinas ar ryklis, o garsiakalbis, pritvirtintas prie stulpo, visu garsu rėkė: „Skinsiu raudoną rožę“. Vincentai nuotaikos nebuvo, tikriausiai turėjo įtakos niū-rus Juodkrantės vaizdas, o gal vidinė graužatis. Ji sėdėjo paniurusi, mau-dytis nesiruošė, nors Gintaras visaip ragino, grasino įmėsias su rūbais, vel-tui. Sykais iš jo akių padvelkdavo toks aklas, bereikšmis žvilgsnis, vei-du slysteldavo šešėlis, lyg tarp jo ir saulės būtų praskridus žuvėdra, išsprūdavo piktesnis žodis, bet jis sugebėjo susivaldyti ir tuoj pat praš-nekdavo švelnesniu balsu, beveik at-siprašomu tonu. Na ir kas čia tokio, svarstė Vincenta, kai nusibodo Gin-taro klausytis apie brolių, kodėl nega-liu užsukti, jeigu jis jis taip geidžiai prašo, juolab kad jo brolis gyveno netoli perkėlos. Va, čia tai ji apsiriko, prašovė pro virvutę, o nereikėjo klaus-yti, važiuoja ir tegul važiuoja. Kvaila buvo, nors, kai iš laiko nuotolio pa-galvoji, tai gerai, kad taip atsitiko tada, o ne vėliau, kur nors pamiškėje.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Viso pasaulio žmonės džiaugiasi Barack Obama

Atkelta iš 5 psl. pilietis iš Auck-land, aplankęs savo seserį Indijoje, vi-sas nukandžiotas uodų – kojos, ran-kos, kakta (jis dėvėjo trumpikes ir trumpomis rankovėmis marškinius, o mes, 3 kartus vakarieniavusios sode, nė nematėme jokio uodo), neslėpdamas džiaugsmo, guodėsi: „Obama yra Amerikos viltis ir mes jį garbingai sveikiname. America is in a mess. Ame-rika nemėgsta N. Zelandijos, nes mes neįsileidome JAV karo laivų.“

Kiek vėliau prisėdęs australas iš Melbourne energingai pranašavo: „Mūsų krašto dideliame džiaugsmui Š. Amerikoje prasideda nauja epocha. Obamos era! Three cheers!“

Londono oro uoste turėjome pro-gos sutikti ir 3 inteligentiškas žydes iš JAV. Viena jų labai šneki bei maloni pasisakė esanti nepakeičiama demo-kratė ir džiaugėsi puikia prezidento rinkimų pabaiga. Dabar grįžtanti iš Berlyno. Ji žavėjosi puikiu 3 metų se-numo žydišku muziejumi Vokietijos sostinėje. Mums pastebėjus, koks siaubingas skirtumas pasirodė tarp Rytų Berlyno ir Vakarų (7 lietuviams: Marytei Remienei, dr. Pranui Budi-ninkui, šviesios atminties Stasiui Budėjui, jo svainei, nepamirštamai mielai a. a. Halinai (Linai) Žitkienei ir vienai amerikietei) keliaujant 1989 m., linksmoji pleputė greitai užtikri-no: „Not any more!“

Didžiausią, neišblėstantį išpūdį paliko sena moteris iš Nigerijos, Afri-kos, vardu Angelina. 82 metų apy-kūnė afrikietė su lazdele, atvežta

vežiojamoje kėdėje Londono oro uoste, kenčianti nuo stipraus artrito abiejuose keliuose bei pečiuose, vyko į Afriką. Juoda, kaip „smala“ (degu-tas), dideliais dramblio kaulo bal-tumo dantimis, kalbant jos veidas švytėjo geranoriškumu – krislele šyp-senos. Pasisakė gyvenanti JAV jau 40 metų, iš profesijos mokytoja, vie-nuolių auklėta Nigerijoje, esanti nuolankiai pamaldi katalikė ir ne-svyruojanti demokratė. Todėl ir bal-savusi už Obama – sąžinės vedama (diktuojama, anot jos). Ji skambėjo lyg būtų išmintis aruodas. O juk sakoma, kad išmintis auga su amžiu-mi. Jos nuomone, Sarah Palin yra tikra neišmanėlė. Klausinėjama spau-dos atstovų apie užsienio reikalus ji atsakė, kad Afrika net nėra žemynas, o tik mažytė valstija... O kaip Rusija? – paklausė Palin. O kaipgi! Ji turinti kaimyną rusą. Kas rytą atidaranti langą ir štai – Rusija! Angelinos ma-nymu, Palin tik žinanti ir gerai pažis-tanti savo Aliaską! Angelina pasi-šventusi visuomenės, šalpos veikėja. Ir dabar ji skrido į gimtinę su karštos sriubos programa!

(Daugiau apie išpūdžius iš In-dijos kiek vėliau.)

Perskaičius Alekso Vitkaus nese-niai „Drauge“ išspausdinto vedamojo antraštę „Ar sodinsime Obama ant sosto?“, galima užtikrintai atsakyti: „Taip! Jau dabar Obama yra pasodin-tas ant sosto visame plataus pasaulio rutulyje!“

Virginia valstija JAV prezidento rinkimų išvakarėse. Nidos Vidutytės nuotr.

Vytautui F. Beliajui – 100 (II)

PETRAS PETRUTIS

Neseniai dienraštyje „Draugas“ buvo rašyta apie pasirodžiusią didoko formato, poros šimtų puslapių knygą, kurioje anglų kalba aprašomi prieš šimtą metų gimusio Vytauto F. Beliajaus reikšmingesni gyvenimo tarpiniai. Tai dauguma pačio sukaktuvininko ranka užrašyti žodžiai, papildyti jo artimesnių žmonių mintimis.

Viename knygos pirmųjų puslapių puikuojuosi Vinco Kudirkos sukurto Lietuvos tautinės giesmės (himno) žodžiai: „Tegul tavo vaikai eina vien takais dorybės. Tegul dirba ant naudos tau ir žmonių gėrybei.“ Galima teigti, jog šie žodžiai aiškiai nusako visą (V. F. Beliajaus) gyvenimą ir jo atliktus darbus.

Būsimasis choreografas, lydėdamas savo senyvą močiutę, 1923 m. rugsėjo 3 d. atvyko į JAV ir apsigyveno jau spėjusių „prasimušti“ giminių namuose. Beje, šiems giminiams pavyko atvykti į dėdės Samo žemę dar prieš didįjį Čikagos miesto gaisrą. Vadinasi, kaip toje

pasakoje – labai seniai, seniai... Anksčiau JAV įsikūrę giminaičiai kalbino atvykusį pamiršti senojo pasaulio įpročius ir galimai greičiau tapti amerikiečiu. Vieną kartą jam buvo net pasiūlyta pakeisti vardą ir pavardę bei pasivadinti Bilionieriumi. Pavardės pakeitimui pasipriešino jis pats, o taip pat jo motina, iš Lietuvos atsikūstame laiške. Kuo toliau, tuo daugiau giminaičių ir „grinoriaus“ nuomonės ėmė išsiskirti. Taip atsitikus, Vytautas atsiskyrė ir nuėjo savo keliais.

Jo asmenišką gyvenimą praturtėjo etninių grupių savybėmis, ypatingai šokiais ir žaidimais. V. F. Beliajus buvo mėgstamas ir laukiamas meksikiečių, italų, arabų, žydų, lenkų, vengrų, lietuvių, ukrainiečių ir kitų tautybių telkiniuose. Bendraudamas su etninėmis grupėmis, dažnai prisimindavo Jules Verne knygą „Kelionė aplink pasaulį per 80 dienų“. Bičiulystė su etninėmis grupėmis jam priminė Jules Vernes aprašytas šalis ir jų gyventojus.

Pasinėrės liaudies šokiuose ėmė galvoti apie ateitį. Jo įsitikinimu, šo-

kis privalo būti tolimesnio gyvenimo neatskiriama dalis. Taip manydamas tapo Gladis High School of Dance mokiniu. Čia jis įsisavino baleto pagrindus.

Uždarbiaudamas ir vakarais besimokydamas anglų kalbos bei bendraudamas su etninėmis grupėmis, nutarė susirasti patalpas, kuriose galėtų savarankiškai tvarkytis. Šiam tikslui pasirinko Bridgeport senąsias „Sandaros“ laikraščio patalpas. Vėliau šios patalpos tapo JAV pirmąja tarptautine liaudies šokių studija. Tuo metu V. F. Beliajus bendravo su „Pirmyn“ chorą ir savo studijoje ruošė šokėjus „Carmen“, „Aidos“ operų ištraukų pastatymams.

Vieną kartą „Naujienu“ laikraščio leidėjai pakvietė šokių vadovą atlikti programą rengiamam koncertui. Tąsyk jam teko šokti „Suktinį“ su Irena Juozaityte ir solo atlikti baleto mokykloje išmoktus šokius. Beje, Irena Juozaitytė šokdama vilkėjo baltą palaidinę ir specialiai „Suktiniui“ pasiūtą margą sijoną. O jis pats (V. F. B.) buvo pasipuošęs iš Lietuvos motinos atsiųsta juosta.

1933 m. jo paruošta jaunų šokėjų grupė atliko programą Čikagoje surengtoje Pasaulio parodoje, lietuviams skirtoje dienoje.

Reikia pasakyti, kad anuometiniuose Čikagos lietuvių renginiuose jau buvo šokami lietuvių liaudies šokiai. Tačiau jie buvo gerokai nutolę nuo lietuviškumo. Tai pastebėjęs V. Beliajus ėmėsi reformų. Kai kurie lietuvių visuomenės darbuotojai nenorėjo pasitikėti jauniklio šokėjo pastangomis. Girdi, ką jis, vaikėzas, išmano apie šokius, o ypač mergaičių aprangą.

Tačiau šiam „jaunikliui“ netrūko gerų norų ir didesnių užsimojimų. Jis talkininkavo skulptoriaus Petro Rimšos parodos rengimui, o 1935 m. surengė pirmąją lietuvių dailės parodą. Šią parodą savo „svoriu“ parėmė

Lietuvos konsulas Antanas Kalvaitis.

Būtina paminėti V. F. Beliajaus veiklą Chicago Park District. Jam vadovaujant 1936 m. rugsėjo 7 d., „Soldiers Field“ stadione buvo surengtas pirmasis tarptautinis liaudies šokių festivalis. Jo pastangomis, kiek vėliau, Marquette Park ir Mark White Square buvo surengtos Joninės, Šv. Jono (vidurvasario) festivalis ir kt. Kaip jau praėjusią savaitę buvo rašyta, V. F. Beliajaus pastangomis buvo įsteigta Lietuvių jaunimo draugija, kuri gyvai reiškėsi visuomenėje, bene daugiausiai lietuvių liaudies (tautiniuose) šokuose. Jie, nesitenkindami šokimu Čikagoje ir apylinkėse, lankėsi ir tolimesnėse vietovėse. Pvz., Washington, DC, St. Louis, Toronto (Kanadoje) ir kitur. Galima teigti, kad ilgainiui šioji šokių grupė išsivystė į čia gimio Frank Zapolio „Ateitį“.

Pats Beliajus dažnokai nesveikuodavo. Todėl, gydytojų patariamais, išvyko į Fairhope, Alabama. Anais laikais čia gyveno nemažai ateivių iš Europos, tarp jų ir lietuvių. Iš pradžių jis mokytojavo 1906 m. įsteigtoje „School of Organic Education“, kasdien porą valandų dėstydamas dailę, rankdarbius ir šokius. Jo mėnesinis atlyginimas neprašokdavo 40 dol. Tokios sumos šiaip taip užtek-davo mitybos užtikrinimui.

Čionai gyvendamas artimai bendravo su vietos gyventojais. Vieną gražią dieną, su dviem bičiuliais bur-laviu išplaukus jūron, kilo audra. Jiems vos pavyko išsigelbėti. V. F. Beliajus pervargęs ir sušalęs susirgo ir pateko į ligoninę, o vėliau į tuberkuliozės sanatoriją. Sirgdamas sugrįžo į Čikagą. Dar vėliau, ieškodamas palankesnio klimato, persikėlė į Denver, Colorado. Čia buvo atnaujintas kuriam laikui nutrūkęs žurnalo „Viltis“ leidimas. Šis Vytauto F. Beliajaus redaguojamas ir lietuviškai pavadin-tas žurnalas išsilaikė beveik 50 metų.

Bus daugiau.

V. F. Beliajaus vadovaujami šokėjai Washington, DC 1938 m. (V. Beliajus – pirmas iš dešinės).

Nuotrauka iš knygos „Vytautas (Vytis) Beliajus, Mr. Folk Dance, USA“

Čiurlionio galerijoje paroda „Lietuvos jėzuitų provincijai – 400 metų“

LAIMA APANAČIČIENĖ

Lietuvos jėzuitų vienuolija šiais metais mini provincijos įsteigimo 400 metų sukaktį. Ta proga penktadienį, gruodžio 5 d., 6:30 val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre atidaroma paroda „Lietuvos jėzuitų provincijai –400 metų“. Pradėjusi savo kelionę Lietuvoje ir rugsėjo mėnesį rodyta Lietuvių dailės muziejuje Lemonte, Pasaulio lietuvių centre, paroda atkeliauja į lietuviškąjį jėzuitų centrą – Jaunimo centrą. Gaila, kad dėl milžiniškų draudimo išlaidų į Ameriką negalėjo būti atvežti vilniškėje parodoje rodomi originalai. Vilniškė paroda neapėmė visos jėzuitų veiklos darbų, tokių kaip sielovada, švietimas ir pan., tad JAV lietuviai, rengdami šią parodą atkreipė į tai dėmesį. „Nežiūrint, kad originalai šioje parodoje neparodyti, svarbu, kad žmonės pamatytų, ką jėzuitai darė per tuos visus 400 metų, kokie jų buvo siekliai, kokie planai ateičiai“, – „Draugui“ sakė Baltijos jėzuitų plėtros projekto koordinatore Daina Paulauskienė po pirmos šios parodos surengimo St. Ignatius mokykloje Čikagoje.

Parodos atidaryme dalyvaus ir svečiai. Apie tai, kuo šiuo metu gyvena Lietuvos jėzuitų provincija, apie jos istorinį tęstinumą pasakos kun. Aldonas Gudaitis, SJ, Lietuvos ir

Latvijos jėzuitų provincijos provincijolas, o kitas svečias, dalyvausiantis parodos atidaryme, kun. Lionginas Virbalas, SJ pristatys švietėjišką jėzuitų veiklą, pasakos, jog, steigiant jėzuitų vienuoliją, iš pat pradžių buvo sumanyta, kad jie eitų ten, kur reikalingiausia.

Parodą surengė Baltijos jėzuitų plėtros projekto taryba kartu su Lietuvos nacionaliniu muziejumi ir Tėvų jėzuitų pagalba.

Parodos eksponatai pasakoja apie vienuolijos istoriją ir darbus Lietuvoje ir misijose, ryšius su kitų šalių jėzuitais bei pasauliečiais, dabartinę veiklą ir ateities užmojus.

Paroda sudaryta iš kelių dalių. „Senąją“ provinciją (iki XX a. pradžios) daugiausia atspindi meno kūriniai, portretai ir rankraščiai. Jų originalai buvo rodomi Lietuvos nacionaliniame muziejuje. Kita dalis nuotraukų ir dokumentų fotokopijomis supažindina su šių laikų jėzuitų darbais Lietuvoje ir už jos ribų (šią dalį ir pamatys žiūrovai, atvykę į parodą Čiurlionio galerijoje).

Jėzuitų veikla Lietuvoje prasidėjo kur kas anksčiau, nei prieš 400 metų. Ji buvo susijusi su švietimu, kolegijų, seminarijų steigimu Lietuvoje. Vyskupo Valerijono Protasevičiaus pakviesti jėzuitai į Vilnių atvyko 1569 m. Po metų buvo įsteigta

Jėzuitų kolegija, kuri 1579 m. pakštinta į Vilniaus jėzuitų akademi-ją – pirmąją aukštąją mokyklą Lietuvoje. (Taigi, Tėvams jėzuitams galime būti dėkingi, kad turime Vilniaus universitetą.) Iš Vilniaus jėzuitai kėlėsi į kitus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (LDK) miestus, steigė kolegijas ir misijas.

1608 m. buvo įkurta savarankiška Lietuvos jėzuitų provincija. XVII-XVIII a., atsižvelgiant į provincijos ribas, veikė per trisdešimt vienuolijos įstaigų įvairiose LDK vietose. 1773 m. popiežiui panaikinus Jėzaus Draugiją, neliko jėzuitų ir Lietuvoje. Vienuolija atgaivinta tik XX a., kai 1923 m. Kaune įsikūrė jėzuitai, o 1936 m. buvo įsteigta Lietuvos provincija. Kai sovietinė valdžia uždarė vienuoliją, vieni jėzuitai pasirinko darbą parapijose, kiti dalyvaavo pagrindinėje veikloje rengiant Lietuvos „Katalikų Bažnyčios Kroniką“, skleidžiant katalikišką literatūrą. 1990 m. lapkričio 15 d. atkurta Lietuvos jėzuitų provincija.

Įdomu, kad Lietuvos Jėzaus draugija yra viena iš nedaugelio, o gal ir vienintelė jėzuitų provincijų, kuri niekada nebuvo uždaryta per visą savo istoriją. Ir nors ji keletą kartų turėjo pasitraukti į pagrindį, kanoniškai ir teisiškai ji visada egzistavo Lietuvoje.

Iš Čiurlionio galerijos Jaunimo centre paroda „Lietuvos jėzuitų provincijai – 400 metų“ keliaus toliau, ją galės pamatyti California, Ohio, Florida valstijose gyvenantys lietuviai.

Šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje.

A.a. dail. Jurgis Daugvila.

VĖL NETEKOME DARBŠTAUS IR TALENTINGO MŪSŲ TAUTIEČIO

EDVARDAS ŠULAITIS

Nenoromis tenka tarti atsisveikinimo žodžius amžinybėn iškeliavusiam. Šį kartą iškiliam mūsų tautiečiui Jurgiui Daugvilai, kuris užbaigė savo žemiškąją kelionę spalio 17 d., šių metų pavasarį, gegužės 20 d., spėjęs atšvęsti savo 85-ąjį gimtadienį.

Sis Jonavoje gimęs, o nuo 1950-ųjų metų JAV gyvenantis dailininkas mirė Beverly Shores miestelyje, netoli Čikagos, bet jau Indiana valstijoje, kur jau daugiau negu porą dešimtmečių gyveno. Pradžioje dailininkas buvo apsistojęs Čikagoje, kur dirbo A. Valeškos studijoje, kurdamas patražus bažnyčioms bei kitiems pastatams. 1980-aisiais persikėlė gyventi į Beverly Shores miestelį prie Mičigano ežero. Čia jis susidomėjo medžio drožyba ir tapo šios srities specialistu – vienu geriausių tarp išeivijos lietuvių.

Menotyrininkė Viktorija Kašubaitė-Matranga apie J. Daugvilos parodą (atidarytą 1998 m. pabaigoje Lemonte) rašė: „Daugvilos skulptūros šnibžda kaip miško dvasios. Jis švelniai jas paspalvina, kad atrodytų pagyvenusios, taip suteikdamas joms ketvirtąją dimensiją. Nors Daugvila naudoja elektroninius įrenginius, vis tiek jaučiasi jo rankos stiprybė. Taiklus, gilus drožimas seka medžio linijas, ir ta fizinė išraiška, kartu su metalo ir spalvos akcentais imponuoja savo ekspresyvumu. Jis iš prigimties atkuria lietuvių liaudies draugystę su mėnuliu, žvaigždėmis, saule, žalčiais, žaibais, paukščiais ir augalija...”

Kaip pats skulptorius pasakoja Remigijaus Naužemio knygoje „Beverly Shores lietuviai prie Mičigano“ (Vilnius, 2005 m.), jis yra bajorų giminės palikuonis. Jo senelis 1863 m. labai nukentėjo nuo caro valdžios: buvo atimtas visas turtas. Iš Vilniaus krašto jam teko trauktis į Suvalkiją, jo tėvas dirbo Kybartų pašte. Kai

Lietuvai buvo grąžinta Klaipėda, jo tėvas išsikėlė dirbti ten, o 1931 m. persikėlė į Alytų. Jis pats gimė Jonavoje 1923 m. gegužės 20 d. Kadangi tėvas buvo specialistas – paštininkas, tai jam tekdavo dažnai keliauti iš vienos vietos į kitą. Tai ir visa šeima (žmona ir keturi vaikai) turėjo kartu klajoti po Lietuvą. Tačiau tėvui mirus 1933 m., keturiais mažamečiais vaikais turėjo rūpintis viena motina, todėl visiems reikėjo pergyventi sunkius laikus.

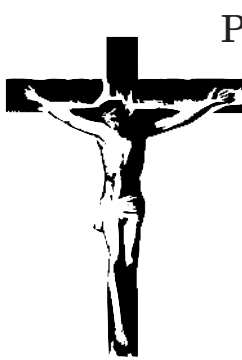
Jaunajam Jurgiui nebuvo lengva, bet jis įstengė baigti gimnaziją Kaune ir įstojo į meno mokyklą. 1944 m. teko trauktis į Vakarų. Čia jis tęsė dailės studijas V. Jonyno vardu pavadintoje taikomosios dailės mokykloje, įsikūrusioje pokario Vokietijos prancūzų zonoje.

J. Daugvila visą laiką dalyvavo lietuviškoje veikloje: 1989 m. gavo JAV LB Kultūros tarybos dailės premiją, rengė parodas, dirbo savo tautiečiams. Su žmona Aleksandra užaugino sūnų Marijų ir dvi dukras – Laurą ir Ritą, kurios yra ištekęsios, augina savo vaikus.

J. Daugvila yra pagarsėjęs ir kaip scenografas, sukūręs dekoracijas lietuvių operos pastatymams.

„Kiekvienas menininkas į pasaulį žvelgia visai kitomis akimis: jis pastebi tai, ko paprastas žmogus nesugeba matyti. Šią išskirtinę ypatybę turi ir J. Daugvila. Tai ištis nuostabus žmogus, su kuriuo buvo labai įdomu bendrauti. Jį labai gerbia vietiniai gyventojai ir prireikus ko nors gražesnio, ilgai nedvejodami kreipiasi su prašymu, nes žino – jų talentingasis kaimynas visada padės.”

Šio nuoširdaus menininko daug kas pasigės, nes medžio drožinėjimo srityje jis iš tiesų buvo nepakartojamas žmogus. Tegul jis ramiai ilsisi amžinybėje. Užuojauta jo artimiesiems.

PENKIASDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A VINCENTAS KAMARAUSKAS

Jau suėjo penkiasdešimt metų, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą tėvelį, kurio netekome 1958 m. gruodžio 3 d.

Nors laikas bėga, bet mes jo niekadės negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Jo brangų atminimą minint, penkiasdešimties metų mirties sukakties proga už jo vėlę bus atnašaujamos šv. Mišios gruodžio 3 d., trečiadienį, 8 val. ryto Šv. Kryžiaus bažnyčioje ir Floridoje.

Maloniai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus kartu su mumis pasimelsti už a. a. Vincento vėlę.

Nuliūdusios DUKTERYS

Šalies įžymybės tampa Vilniaus ambasadoriais

Jei myli savo miestą, apie tai gali pasakyti garsiai ir paskleisti šią žinią pasauliui. Taip pasielgė būrys garsių visuomenės ir kultūros veikėjų, kurie prisijungė prie „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ Ambasadorių programos. Lapkričio mėnesį prie Ambasadorių programos prisijungė 20 žinomų kultūros ir visuomenės veikėjų.

Kaip ir dera kultūros sostinei, gausiausią naujųjų ambasadorių ratą sudaro kultūros atstovai. Jais tapo režisierė Dalia Ibelhauptaitė, architektas Rolandas Palekas, rašytojas Marius Ivaškevičius, šokėjas, aktorius ir choreografas Gytis Ivanauskas, operos solistė Asmik Grigorian, rūbų dizainerė Agnė Kuzmickaitė, režisierė Kristina Buožytė, dekoratorė Indra Marcinkevičienė ir menininkas Vilmantas Marcinkevičius.

„Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ ambasadoriumi tapo ir rašytojas, publicistas Algimantas Čekuolis bei žymus šalies etnologas Libertas Klimka. Ambasadorių gretas papildė garsiausias šalies lengvaatletis Virgilijus Alekna ir bene garsiausias Lietuvos futbolininkas Deividas Šemberas. Neabejingi kultūros sostinei liko ir muzikantai – nuo šiol ambasadoriais vadintis gali grupių „Skamp“ ir „Happyendless“ nariai. VEKS ambasadoriaus vardą jau nešioja ir žurnalistas bei televizijos prodiuseris Martynas Starkus.

Tiek gimę ir augę Vilniuje, tiek vėliau jame apsigyvenę ambasadoriai sostinę išskiria kaip ypatingą miestą. „Tai vienintelis mano miestas pasaulyje. Kiti gal ir gražūs, bet svetimi”, – savo nuomonę apie Vilnių išsako rašytojas Marius Ivaškevičius.

„Vilniuje apsigyvenau dar būdamas paauglys, ir greitai čia įleidau savo šaknis, man jis tapo labai artimas”, – pasakoja Gytis Ivanauskas, Vilnių mėgstantis už jo kosmopolitiškumą ir laisvę.

Grupės „Happyendless” narys Saulius Prūsaitis Vilniaus ypatybę įvardija jo erdvę ir gyvenimą ant septynių kalvų. „Vilnius iš esmės yra taikus miestas ir neturi industrinio miesto auros, ore tvyro kultūra”, – galimybę jaustis atsipalaidavusiam vertina muzikantas.

„Vilnius – mano vaikystės, jaunystės ir brandos miestas. Gyvenu čia jau per 60 metų, tad Vilniaus miesto akmenys ėmė man byloti... Jaučiu vilniečių kartų sąsajas, juolab, kad esu mokslo ir kultūros istorikas. Vilnius amžių bėgyje sukūrė labai savitą kultūros aurą”, – sako Etninės kultūros globos tarybos pirmininkas Libertas Klimka.

Naujieji ambasadoriai prisijungė prie Jono Meko, Andriaus Mamontovo, Mūzos Rubackytės, Leonido Donskio ir kitų, kurie jau yra „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009” ambasadoriai.

Ambasadorių programos tikslas – suburti iniciatyvių ir Lietuvai neabejingų žmonių komandą, kuri pasauliui kalbėtų apie Vilnių ir Lietuvą, skleistų informaciją apie kultūros sostinės renginius ir griautų neteisingus mitus bei nežinojimą. Ambasadoriauti kviečiamas kiekvienas, neabejingas savo šaliai ir jos kultūrai. Norint oficialiai tapti ambasadoriumi reikia užpildyti puslapyje šią ambasadorių anketą.

Balsas.lt

•••ĮVAIRŪS SKELBIMAI•••

* **Moteris** ieško darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

* **Vyras** ieško darbo su gyvenimu septynias dienas per savaitę. Tel. 708-543-7984.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Anglų kalba, nevairuoja, patirtis, rekomendacijos. Tel. 773-954-5223.

* **Moteris** pirks darbą. Dirba su sunkiais ligoniais ir įvairia aparatūra. Tel. 773-396-9232.

* **Moteris**, turinti medicininį išsilavinimą, vairuojanti, gali padėti pagyvenusiems

žmonėms pagaminti maistą, pabendrauti, Marquette Park, Brighton Park ir aplinkiniuose rajonuose. Tel. 773-387-7232.

* **Šeima** gali prižiūrėti vienišą žmogų ir gyventi kartu. Tel. 708-425-7829.

* **Ieškau darbo** (galiu prižiūrėti vaikus, pabūti su seneliais...ir visi kiti variantai tinkami). Būtų puiku, kad galėčiau atsivesti savo dukrytę. Tel. 708-945-0005.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių darbo su gyvenimu kartu. Patirtis, rekomendacijos. Tel. 773-918-5472.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆„Drauge” prekiaujama kalėdai-
čiais. Norintiems įsigyti pranešame,
kad „Draugo” krautuvėlė dirba nuo
8:30 val. r. iki 4:30 val. p.p. Tuo pačiu
galėsite įsigyti geriausią Kalėdinę do-
vaną – knygą, kurių pasirinkimas yra
labai didelis. Kviečiame apsilankyti.
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500.

◆**Gruodžio 5 d., penktadienį,**
kviečiame visus į keliaujančią paro-
dos „Lietuvos jėzuitų provincijai –
400 metų” atidarymą Čiurlionio ga-
lerijoje Jaunimo centre, 5620 S. Cla-
remont Ave., Chicago. Paroda, kurią
parengė Tėvai jėzuitai, Baltijos
jėzuitų plėtros projekto taryba ir
Lietuvos nacionalinis muziejus,
atspindi vienuolijos istoriją ir dar-
bus Lietuvoje ir už jos ribų. Daly-
vaus Lietuvos ir Latvijos jėzuitų
provincijolas Aldonas Gudaitis.
Renginio pradžia 6:30 val. v.

◆**Šiemet jėzuitai ir tikintieji**
švenčia Jėzuitų provincijos įsteigimo
Lietuvoje 400 metų sukaktį. Šia pro-
ga Jėzuitų Jaunimo centre metinės
vakarienės metu iš Lietuvos atvykęs
kunigas Lionginas Virbalas, SJ pri-
statys skaidres apie ilgametę Jėzuitų
veiklą. Dabar centre veikia jėzuitų
remiama Čikagos lituanistinė mo-
kykla, kurioje mokosi per 300 moki-
nių. Čia yra sukaupta vertinga ar-
chyvinė medžiaga, veikia muziejai,
saugomos meno vertybės. Centre
vyksta meno parodos, teatro festiva-
liai, koncertai bei susitikimai su akto-
riais ir rašytojais iš Lietuvos. Kul-
tūrinis gyvenimas suartina ir palaiko
ryšius ne tik su Čikagos ir apylinkių
lietuviais, bet ir su tėvynainiais Lie-
tuvoje. Jaunimo centro tarybos pir-
mininkas Vaclovas Momkus ir Jauni-
mo centro valdybos pirmininkė Milda
M. Šatienė maloniai kviečia Jus daly-
vauti Jaunimo centro didžiausiame
lėšų telkimo renginyje – metinėje va-
karieneje, kuri vyks š. m. gruodžio 7
d., sekmadienį, 3 val. p. p. didžiojoje
salėje. Šv. Mišios vyks centro Jėzuitų
koplyčioje 2 val. p. p.

◆**Gruodžio 8-oji – Švč. Mergelės**
Marijos Nekaltojo Prasidėjimo šven-
tė. Gruodžio 7 d. visi Švč. Mergelės
Marijos Nekaltojo Prasidėjimo para-
pijos Brighton Park parapijiečiai
kviečiami į šventinius pietus. 2 val. p.
p. – kokteiliai, 3 val. p.p. – pietūs.
Kviečiame visus pabūti kartu.

◆**Moksleivių Ateitininkų susirin-**
kimas įvyks gruodžio 13 d. nuo 5:30
val. p. p. iki 10 val. v. Ateitininkų na-
muose. Renkamės 5:30 val. v. Pa-
saulio lietuvių centre, kur giedosime
centro gyventojams. Pagiedoję va-
žiuosime į Ateitininkų namus, da-
rysime šiaudinukus ir turėsime kitus
smagius Kalėdinius užsiėmimus.

◆**Palaimintojo Jurgio Matulaičio**
misijoje gruodžio 14 d. 1:30 val. p. p.
vyks Kalėdinių giesmių koncertas.

Koncerte dalyvauja misijos choras
(vadovė Jūratė Grabliauskienė), vai-
kų choras „Vyturys” (vadovas Darius
Polikaitis), solistė Lijana Kopūstaitė-
Pauletti ir instrumentalistai. Prieš
koncertą po 11 val. šv. Mišių bus gali-
ma papietauti. Laukiame visų.

◆**Ateitininkai kviečia į Kūčias**
sekmadienį, gruodžio 21 d. 1 val. p. p.
Jaunimo centre. Norintys dalyvauti,
prašome skambinti Onai Daugirdienei
tel.: 630-325-3277 arba rašyti el paštu:
odaugirdas@hotmail.com

◆**Sutikime Naujuosius metus su**
Lietuvių opera gruodžio 31 d. Jauni-
mo centre. 8 val. v. – kokteiliai, 8:30
val. v. – vakarienė („Kunigaikščių už-
eiga”). Šventinė programa: Liutauras
Navickas (operos solistas iš Vilniaus),
Genovaitė Bigenytė ir kiti atlikėjai.
Šokiams gros „Kaukas”. Kaina – 90
dol. Vietas užsisakyti telefonais: 773-
501-6573 (Elena Ablingytė), 630-257-
6481 (Virginija Savrimienė) arba
773-434-7919 (Rimas „Atlantic”).

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Lietuvių švietimo ir kultūros**
centras bei lituanistinė mokykla
„Saulėtas krantas” gruodžio 13 d.,
šeštadienį, 4 val. p. p. nuoširdžiai Jus
kviečia į Kalėdinį vakarą Palm Beach
Garden’s Moose Lodge, 3600 RCA
Blvd., Palm Beach Gardens, FL.
Programoje: lituanistinės mokyklos
kalėdinis spektaklis „Angelas delne”,
ansamblio „Dainelė” pasirodymas.
Autorius – Matteo Cucchiara. Spek-
taklyje skambės Violetos Leškytės-
Cucchiara muzika. Po meninės dalies
– vakarienė ir šokiai iki 11 val. v. Bi-
lieto kaina: suaugusiam – 40 dol.; 12
–18 metų jaunuoliams – 20 dol., vai-
kams iki 12 metų – nemokamai. Bi-
lietus galite įsigyti tel: 561-207-0433
(Inga Baniotienė); 561-309-6708 (Jo-
lita Dromantaitė) ir 561-319-3208
(Andrea Zotovas) arba užsisakyti tin-
klalapiuose: www.floridoje.com bei
www.lietuviucentras.com/gtickets.as
px. Paskubėkite įsigyti bilietus! Ieš-
kome rėmėjų, aukotojų ir norinčių
reklamuoti renginio metu.

◆**Skautų kūčios – gruodžio 14 d.,**
12 val. p.p. Philadelphia – Šv. Andrie-
jaus parapijos salėje.

◆**Naujųjų metų sutikimas vyks**
gruodžio 31 d., 8 val. v. Lietuvių na-
muose, 2715 E. Allegheny Ave., Phi-
ladelphia.

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais
nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Savings,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.

Artėja Kalėdos ir Naujieji metai.
Geras sumanymas savo draugus, gimines,
pažįstamus pasveikinti per „Draugą”.
Savo laiškus su sveikinimo tekstu ir 25 dol. čekiu
siųskite „Draugo” administracijai.
Mielai išspausdinsime Jūsų sveikinimus
mūsų dienraštyje.

Artėja Kalėdos

Norite pasveikinti draugus
ir pažįstamus su artėjančiomis
Kalėdomis? Gera išeitis – gra-
žus kalėdinis atvirukas. Jį ga-
lite nusipirkti „Drauge”.

Atvykite į „Draugą” ir iš-
sirinkite Jums labiausiai pa-
tikusį. Jei negalite atvykti,
skambinkite tel.: 773-585-
9500 ir užsisakykite. Atvirukus
Jums atsiųs į namus.

Atviruko su voku kaina –
1 dol.

Lietuvos Vyčių organizacija nuoširdžiai sveikina dienraštį „Drau-
gas” su artėjančiu garbingo šimtmečio gyvavimo jubiliejumi ir aukoja 500
dol. dienraščio paramai bei istorinio leidinio išigijimui! Tikimės tolesnio
tvirto bendradarbiavimo lietuviybės labui. Gyvuokite ir skleiskite lietuviš-
kas žinias per platųjį pasaulį. Ilgiausių metų!

Spaudos apžvalga

„Lithuanian Heritage”

Angeliukas ant naujojo (lapk-
ričio-gruodžio mėn.) žurnalo „Li-
thuanian Heritage” numerio tarsi sa-
ko skaitytojams, kad artėja Kalėdos –
džiaugsmingiausias metų laikas. Tad
pavartykime kalėdinį leidinio nu-
merį.

Pateikęs skaitytojų laiškus ir
trumpai apžvelgęs lietuvių pasauly-
je, žurnalas kviečia apsilankyti Te-
xas. Liudas Žiaugra rašo apie šioje
valstijoje gyvenusius lietuvininkus.

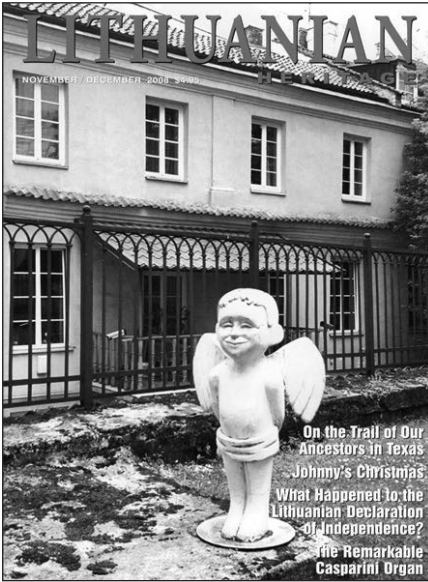
Artėja Nepriklausomybės Akto
paskelbimo 1918 metais 90-metis.
Savo straipsnyje Algis Rukšėnas
bando atsakyti į klausimą, kur yra
šio dokumento originalas?

Gloria Kivytaite-O’Brien savo
herojaus Jonelio lūpomis pasakoja
apie penkiamečio vaiko Kalėdas, ku-
rių jis neužmiršo visą gyvenimą.

Paul Žygas pasakoja skaityto-
jams apie žymiojo Casparini vargo-
nus Vilniuje, apie pastangas juos res-
tauruoti. Skaitytojai, norintys prisi-
dėti prie šių nuostabių vargonų res-
tauracijos, gali paaukoti (aukos nura-
šomos nuo mokesčių) Westfield Cen-
ter. Adresas nurodytas tekste.

Apie Rytiniame pakraštyje orga-
nizuotą parodą „First Wave” apie
pirmuosius lietuvių emigrantus į
Ameriką rašo Laurynas Misevičius.

Knygų lentynoje – filmas „Red
Terror on the Amber Coast”, kurį
skaitytojai turėjo progos pamatyti

neseniai pasibaigusiame XIV Mokslo
ir kūrybos simpoziume.

Šeiminkės tikriausiai atkreips
dėmesį į kulinarinio skyrelio pava-
dinimą „Kokios Kūčios be žuvies?” ir,
žinoma, pasinaudos čia siūlomais re-
ceptais, kaip gardžiai paruošti žuvį
Kūčioms.

Na, o mano mėgiama žurnalistė
Jennifer Virškus „Laiške iš Lie-
tuvos” rašo apie praėjusius Lietuvoje
rinkimus.

Žurnalo kaina – 4.95 dol. Jį galite
nusipirkti „Draugo” knygynėlyje,
4545 W. 63rd Street, Chicago.

Paruošė **L. A.**

Renginiai St. Petersburg, FL

◆**Š. m. gruodžio 14 d. St. Peters-**
burg lituanistinė „Saulės” mokykla
klubo salėje rengia Kalėdų eglutę su
mokinių programa. Kalėdinis moki-
nių pasirodymas įvyks po sekmadie-
ninių pietų. (Neseniai lituanistinės
mokyklos vardas buvo pakeistas iš
„Saulutės” į „Saulės” lituanistinė
mokyklą).

◆**St. Petersburg skyriaus Lietu-**
vos Dukterų draugijos valdyba kvie-
čia nares ir svečius į rudens susirin-
kimą ir Kalėdinį pabendravimą, ku-
ris ruošiamas trečiadienį, gruodžio 10
d., 2 val. p. p. Lietuvių klubo mažojo-

je salėje. Sekmadienį, gruodžio 14 d.
1:15 val. p. p. Šv. Jėzaus Vardo baž-
nyčioje Lietuvos Dukterų draugijos
kapelionas kun. dr. Matas Čyvas au-
kos šv. Mišias už iškeliavusias į Am-
žinybę mūsų seseris.

◆**Š. m. gruodžio 7 d., sekmadie-**
nį, 3:30 val. p. p. St. Petersburg Lie-
tuvų klubo scenoje bus vaidinama
trijų veiksmų pasaka „Išdykėlis Bro-
liukas”. Tai Anatolijaus Kairio para-
šyta pjesė, kurią „Ažuoliuko” vaidin-
tojų grupei pritaikė ir režisavo Danu-
tė Balčiūnienė. Vaidintojai atvyksta
iš Fort Myers.